

PROGRAM ROZVOJA OBCE NEDANOVCE 2024-2031

Schválený dňa: 13.12.2023
Číslo uznesenia: 69/2023
Verzia 1.0

Obsah

Úvod.....	3
ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ	6
A.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	6
A.1.1 Základná charakteristika obce	6
A.1.2 História obce.....	8
A.1.3. Prírodné podmienky a životné prostredie	8
A.1.4 Obyvateľstvo demografická situácia	11
A.1.5 Trh práce a sociálna situácia.....	19
A.1.6 Hospodárska základňa	22
A.1.7 Občianska vybavenosť.....	24
A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor.....	25
A.1.9 Bývanie a bytový fond.....	26
A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra, cestovný ruch.....	27
A.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce.....	30
A.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	32
A.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA.....	35
A.3.1 SWOT analýza.....	35
A.3.2 Odhad možného vývoja obce a definovanie Stromu potenciálov a výziev / Stromu problémov a limitov	37
A.3.3 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu	39
ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ	41
ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ	44
C.1 Hospodárska prioritná oblasť	44
C.2 Sociálna prioritná oblasť	45
C.3 Environmentálna prioritná oblasť	47
ČASŤ D- REALIZAČNÁ ČASŤ.....	49
D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie	49
D.2 Vecný a časový harmonogram realizácie.....	50
D.3 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce.....	57
ČASŤ E- FINANČNÁ ČASŤ	60
E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR	60
Záver	62
Prílohy Programu rozvoja obce.....	63

Úvod

Program rozvoja obce (ďalej aj ako PHSR) predstavuje základný a kľúčový dokument pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiach na danom území. Tento dokument formuluje predstavu obce o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR systémovo a koncepcne analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie by malo byť zárukou, že tento strategický dokument nebude len zbytočne rozsiahlym a popisným zoznamom nereálnych plánov (zoznamom zámerov, na ktoré obec nemá dostatok finančných prostriedkov), ale bude skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť zvýšenie kvality životnej úrovne obyvateľov na vybranom území. Program rozvoja obce je strednodobým strategickým dokumentom, ktorý by mal reflektovať nadradené strategické dokumenty na úrovni okresu, kraja či štátu, ktoré majú dosah na obec a jej územie. Zároveň je viac alebo menej napojený aj na iné strategické dokumenty viažuce sa na územie obce.

Jednotlivé kapitoly Programu rozvoja obce sú v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. Ten uvádza 5 častí, ktoré strategický dokument musí obsahovať : analytická, strategická, programová, realizačná a finančná časť. Dokument je zároveň v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, ktorú vydal Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (v znení jej aktuálnej verzie).

Vstupná správa pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu

Program rozvoja obce bol spracovaný na základe potrieb obce Nedanovce , ktoré vychádzali hlavne z končiaceho sa programového obdobia a tiež z faktu, že pôvodnému programu rozvoja obce končila platnosť a aktuálnosť, vzhľadom na formujúce sa nové strategické dokumenty nadradeného charakteru. Vstupná správa pre spracovanie / aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Nedanovce bola schválená obecným zastupiteľstvom dňa 22.06.2023

Formulár č. 1: Vstupná správa pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu

VSTUPNÁ SPRÁVA PRE SPRACOVANIE/AKTUALIZÁCIU STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	
Názov dokumentu	Program rozvoja obce Nedanovce 2024 - 2031
Forma spracovania	Spracovanie Programu rozvoja obce Nedanovce vykonávala externá firma v súčinnosti s obcou a v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja- v znení aktuálnej verzie. Dokument bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania dokumentu bol manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu. Ten zodpovedal za celkovú koordináciu a pozostával z externých odborníkov a zo zástupcov obce. Riadiaci tím obce

Formulár č. 2: – Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce												
Termín (mesiac v roku)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci harmonogramu bolo potrebné najskôr vypracovať Vstupnú správu pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Nedanovce, ktorá tvorila podklad pre externú firmu na začatie prác na dokumente. Vstupná správa bola schválená na zastupiteľstve obce.

V ďalších krokoch nasledovalo zverejnenie informácie o tom, že sa spracováva dokument Program rozvoja obce Nedanovce na roky 2024-2031, tlač a distribúcia dotazníka pre občanov, zverejnenie dotazníka online, získanie podkladov pre analytickú časť, analyzovanie vnútorného a vonkajšieho prostredia, ex-post hodnotenie PHSR z minulého obdobia- najmä za účelom získania vstupných informácií do programovej časti.

Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickej vízie a formulácia strategických cieľov a opatrení. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickej a programovej časti PHSR. Finančný rámec pre realizáciu a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami predstavovalo finančnú časť procesu spracovania spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala pripomienkovanie, prerokovanie a schválenie zastupiteľstvom.

Metódy zapojenia verejnosti do prípravy Programu rozvoja obce

Vzhľadom na charakter dokumentu, ktorý je zameraný na rozvoj života v obci vo všetkých oblastiach, bolo potrebné do procesu jeho tvorby zapojiť aj širokú verejnosť. Ich názory a podnety predstavovali podklad pre tvorbu a plánovanie projektov, ktorých cieľom je skvalitnenie života v obci. Hlavnou metódou zapojenia občanov do tvorby dokumentu bol dotazníkový prieskum, ktorý sa realizoval klasickou papierovo formou a tiež bol dostupný online na vyplnenie. Občania boli informovaní o tvorbe dokumentu cez sociálne siete, stránku obce, vývesnú tabuľu či prostredníctvom rozhlasu. Zároveň mali občania možnosť svoje podnety prezentovať a doplniť na obecnom zastupiteľstve pri verejnom prerokovaní dokumentu.

Východiskové strategické a koncepčné dokumenty

Pri spracovaní Programu rozvoja obce Nedanovce boli definované ciele a opatrenia v súlade so strategickými a programovými dokumentmi lokálneho, regionálneho a národného významu. Ich zoznam je súčasťou Vstupnej správy pre spracovanie/ aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce. Vstupná správa tvorí prílohu tohto dokumentu.

ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť Programu rozvoja obce je založená na databáze informácií a ukazovateľov. Obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie. Zameriava sa tiež na odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce s ohľadom na udržateľný rozvoj. Analytická časť obsahuje analýzu vnútorného aj vonkajšieho prostredia.

A.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

Komplexná analýza súčasného stavu územia je zostavená na základe informácií získaných najmä zo štatistických údajov a prieskumov. Číselné údaje sú uvedené v tabuľkách alebo v grafoch, pričom obsahujú krátky písomný komentár. Analýza vnútorného prostredia vychádza z geografických a demografických daností územia a tiež z jeho histórie.

A.1.1 Základná charakteristika obce

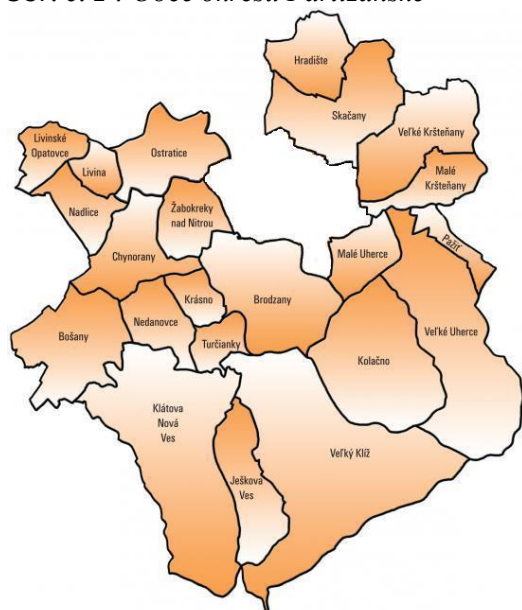
Obec leží v juhovýchodnej časti Trenčianskeho kraja v okrese Partizánske v regióne Stredné Ponitrie. Obec má vidiecky charakter a patrí do kategórie malých obcí. Na územie katastra obce nezasahuje žiadne chránené vtáčie územie ani chránené územia európskeho významu, ani chránené územie podľa národnej sústavy chránených území a maloplošné chránené územia.

Obr. č. 1: Kraje Slovenskej republiky

Zdroj: <https://www.poznajslovensko.sk/regiony-okresy-mesta-obce>

Obr. č. 2 : Obce okresu Partizánske

Zdroj: <https://www.masstredneponitrie.sk/popis-uzemia.html>

Tabuľka č. 1 Základné údaje o obci a kontaktné údaje

Základné údaje	
Kraj	Trenčiansky
Okres	Partizánske
Región	Stredné Ponitrie
Poloha	48°35'33"S 18°17'31"V
Nadmorská výška	180 m. n. m
Rozloha	7 km ² (700 ha)
Počet obyvateľov	619
Hustota obyv.	87,43 obyv./ km ²
ŠÚJ	505196
Kontaktné údaje	
Adresa	Nedanovce č. 62, 958 43 Nedanovce
Telefón	+421/38/5424 875
E-mail	info@obecnedanovce.sk
WEB stránka	www.obecnedanovce.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Obec je členom **Regionálneho združenia miest a obcí regiónu Stredné Ponitrie (RZMO Stredné Ponitrie)**, ktorého cieľom je chrániť práva a záujmy obcí, zjednocovať ich postup pri vykonávaní úloh zverených obciam, aktívne vplývať na rozvoj samosprávnych funkcií a navrhovať prostredníctvom Združenia miest a obcí Slovenska, alebo samostatne ústredným orgánom štátnej správy, riešenie kompetenčných problémov medzi samosprávou a štátnou správou. Obec je členom **Miestnej akčnej skupiny Stredné Ponitrie o. z.**, ktoré funguje na princípoch prístupu LEADER.

A.1.2 História obce

Povodie rieky Nitry bolo osídlené už v praveku, o čom svedčia aj pamiatky zo staršej doby kamennej (okolo 5000 rokov pred Kristom) v Nedanovciach – keramické fragmenty. Archeologické náleziská z obce Nedanovce aj susedných obcí potvrdzujú kontinuitu osídlenia tohto regiónu už od začiatku roľníckej civilizácie (pamiatky kultúry Brodzany-Nitra, Venuša z katastra obce Krásno, pohrebiská, hradiská, atď.) a ďalej v období Veľkomoravskej ríše od 9.stor. (veľkomoravské sídlisko v Nedanovciach a v susedných obciach, pohrebisko v Krásne s masívnymi pohrebnými kameňmi a i.).

Obec Nedanovce sa vyčlenila z katastra obce Krásno vo včasnom stredoveku. Prvá písomná zmienka o obci je z r. 1344, kedy kráľ Ľudovít Veľký daroval obec svojmu vernému stúpenkovi, Tomášovi Ryšavému z rodu Pécz, predkovi Apponyiovcov. Po dvoch rokoch sa však prihlásili priami príbuzní pôvodných majiteľov. Kráľ uznal ich nároky a vrátil im Krásno. Nedanovce však zostali v držbe magistra Tomáša, ktorý však musel vyplatiť odškodné príbuzným pôvodných majiteľov. Jeho synovia sa prostredníctvom svojej matky stali majiteľmi hradného panstva Oponice a k nemu pripojili aj Nedanovce. Vďaka autorite, ktorú Apponyiovci požívali v regióne sa Nedanovčania mohli cítiť bezpečne. V časoch husitských výprav v 30tych rokoch 15. storočia však aj oni zažívali krušné chvíle i plienenie svojich usadlostí. To sa zopakovalo aj o 100 rokov neskôr, keď proti prúdu rieky Nitry v septembri 1530 postupovali jazdecké oddiely Turkov a plienili nechránené vidiecke sídla. Vtedy vypálili susedné Bošany aj Krásno. Nedanovce boli ušetrené, ale z 8 usadlostí odviekli ľudia do zajatia.

Názov obce je odvodený od mena Nedan, o ktorom sa nezachovali bližšie informácie. V polovici 16. storočia došlo k rozdeleniu dediny na dva samostatné celky. V roku 1865 barón Gregor Friesenhof preniesol svoje sídlo na majetok v Nedanovciach, v roku 1866 vybudoval meteorologickú stanicu, kde realizoval náročné výskumy v agrometeorológii. V roku 1869 tu bol jeden z prvých hasičských zborov a v roku 1872 Ponitriansky gazdovský spolok. Z obce pochádza veľa významných osobností, ako jazykovedci PhDr. Štefan Peciar a PhDr. Ivan Masár, botanik Doc. RNDr. Vojtech Peciar, Csc., interný lekár MUDr. Imrich Sečanský.

A.1.3. Prírodné podmienky a životné prostredie

Pod prírodnými podmienkami a životným prostredím si vieme predstaviť všetko to čo nás obklopuje a nie je výsledkom ľudskej činnosti. Príroda tu bola už pred človekom a na jej vzniku nemá podiel. Na druhej strane človek výrazne do prírody a životného prostredia zasahuje a svojou činnosťou prírodu a životné prostredie mení.

Prírodné podmienky a životné prostredie sú v súčasnosti vystavované enormnej ľudskej činnosti, znečisťovaniu, poškodzovaniu. Ich veľkosť a kvalita klesá, čo je však celospoločenský jav a nie záležitosť jednej obce. Zároveň tiež v spoločnosti rezonuje snaha o ochranu prírody, vody a pôdy, živočíchov, zlepšenie kvality životného prostredia ako takého. Aj v tomto smere ide o vyššiu úroveň správy. Snahy o ochranu životného prostredia registrujeme na globálnej, medzinárodnej, národnej úrovni a následne sa samozrejme v podobe praktických riešení presúvajú do regiónov, okresov a obcí.

Hranicu katastrálneho územia obce z juhu a západu vymedzuje hranica s katastrami obcí: Klátova Nová Ves a Turčianky, zo západu s katastrálnym územím obce Bošany, zo severu Chynorami a z východu obcou Krásno.

Kataster obce má rozlohu 700 ha. Nadmorská výška stredu obce je 180m. n. m, najvyššie miesto je vrch pahorkatiny s výškou 249 m. n. m, najnižšie je miesto, kde tečie rieka Nitra - má výšku 174 m. n. m. Celé územie katastra leží na nive rieky Nitra a miernej pahorkatine, ktorá sa v prevažnej časti využíva ako poľnohospodárska pôda. V blízkosti katastra obce sa nachádza pohorie Trábeč.

Z geomorfologického hľadiska kataster obce zasahuje orografického celku: Podunajská pahorkatina (oblasť: Podunajská nížina, subprovincia: Malá Dunajská kotlina, provincia: Západopanónska panva, podsústava: Panónska panva, sústava Alpsko-Himalájska). V katastri obce sa nachádza geologická stavba hornín typická pre pahorkatiny. Sú tvorené neogénnymi sedimentárnymi panvami vnútorných západných Karpát (íly, silty, piesky, štrky, vrchný miocén- pliocén). Na JV od obce sa nachádzajú zvyšky dolomitov z obdobia triasu.

Kataster obce spadá do teplej klimatickej oblasti, okrsok teplý, mierne suchý s miernou zimou, s priemerne 50 a viac letnými dňami za rok. Priemerná ročná teplota vzduchu je v rozpätí 8-9 stupňov Celzia. Ročný priemerný úhrn zrážok sa tu pohybuje od 600 do 700 mm, priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je menej ako 100.

Na území katastra sa nachádzajú dva vodné toky. Okrajom katastrálneho územia tečie rieka Nitra, do ktorej sa vlieva Nedanovský potok prameniacy na pahorkatine a pretekajúci cez intravilán obce. Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenskej republiky (Šuba et al., 1995) je na území katastra obce dominujúca medzizrnová priepustnosť horninového prostredia, (vrátane oblasti s takmer žiadnymi množstvami podzemnej vody).

V nadväznosti na geologickú stavbu sa na území katastra obce nachádzajú viaceré pôdne druhy: v pahorkatinnej časti sú to prevažne hnedozeme, popri rieke Nitra sa nachádzajú fluvizeme (Pôdna mapa SR). Na južnom okraji obce vidno odkryvy sprašových hĺn. Podľa fytografického členenia patrí územie katastra do oblasti panónskej flóry, obvod eupanónskej xerothermnej flóry. Prakticky celý kataster obce zaberajú dnes polia alebo iné kultúrne plochy a pôvodná vegetácia zanikla. Nachádzajú sa tu nepatrné fragmenty napr. trávnaté porasty, pôvodná pobrežná vegetácia krovín a stromov na brehu rieky Nitry (lužný les). Pozdĺž rieky rastú najmä jelše, vrbý. Na brehoch rôzne druhy tráv: stoklas jalový, ovsík obyčajný, lipnica lúčna a reznáčka laločnatá. Priamo v obci sa darí stromom ako pagaštan, javor, agát a samozrejme všetkým druhom ovocných stromov. Bohatstvo živočíšstva v súčasnosti je výsledkom dlhodobého vývoja. Živočíšstvo okolia Nedanoviec podľa zoogeografického členenia sa zaraďuje do eurosibírskej podoblasti.

Ochrana prírody

Na udržiavanie prírodného dedičstva, zachovanie rozmanitosti a foriem života na Zemi, na obnovenie a racionálne využívanie prírodných zdrojov a na udržanie ekologickej stability slúži v SR zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Tento zákon stanovil 5 stupňov územnej ochrany, pričom rozsah obmedzení sa zväčšuje so zvyšujúcim sa stupňom. Prvý stupeň ochrany platí na celom území SR ako všeobecná ochrana.

Slovenská republika sa pristúpením k Ramsarskej konvencii zaviazala zachovávať a chrániť mokrade, ako regulátory vodných režimov a biotopy podporujúce charakteristickú flóru a faunu. Mokradami sa v zmysle konvencie rozumejú všetky "územia s močiarimi, slatinami a vodami prirodzenými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi.." (čl.1. ods.1). Tie sa však na území obce nenachádzajú.

Odpadové hospodárstvo

Téma odpadov sa dostáva do popredia čoraz viac hlavne v spojitosti s budúcnosťou. Produkcia odpadov neustále rastie a tak zostáva hlavným problémom ich skladovanie, triedenie, recyklovanie a iné využitie. Odpadové hospodárstvo by sa malo v budúcnosti riadiť prísnejšími zásadami, medzi iným asanovať prípadné nelegálne skládky, nespracovateľný odpad deponovať na riadenú skládku, zariadiť, aby výrobné organizácie, ktoré produkujú špecifický odpad, museli mať vlastný program likvidácie odpadu, podporovať triedenie odpadov v domácnostiach atď. Hoci trend smeruje k týmto krokom, kontrola a sankcie sú zatiaľ nedostatočné.

Obec v súčasnosti zabezpečuje vývoz tuhého komunálneho odpadu na riadenú skládku v meste/ obci Bojná . Odvoz zabezpečuje firma EKO Hunka s.r.o. V obci sa uskutočňuje separovaný zber komunálneho odpadu a separuje sa sklo, plasty, papier, kovové obaly, elektroodpad. V obci sa tiež nachádza kontajner na zber šatstva. Veľkoobjemový odpad je možné odovzdať na odpadové hospodárstvo, ktoré je otvorené 2 dni v týždni. Biologický odpad zo stromov a verejnej zelene sa v obci kompostuje. V súčasnosti nie je v obci lokalizovaná žiadna nelegálna skládka. V prípade odhalenia bude obec hľadať možnosti jej odstránenia.

Tabuľka č. 2: Množstvo vyprodukovaného odpadu v tonách za roky 2018 - 2022

Komodita	TKO	Papier	Plasty	Sklo	Kovy	Nápojové kart.	BRO	Elektroodpad
2018	140,37	1,48	5,88	7,29	0	0,55	55	1,5
2019	129,77	1,68	7,90	7,8	0,77	0,77	55	1,8
2020	136,11	3,15	8,80	8,75	1,18	0,87	85	3
2021	140,23	3,63	9,65	7,45	1,15	1,019	85	2
2022	123,95	3,70	6,79	8,72	54	0,772	33,10	1,5

Zdroj: OcÚ Nedanovce, vlastné spracovanie

A.1.4 Obyvateľstvo demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti. Z časti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien. Ku dňu 31.12.2022 mala obec Nedanovce 619 obyvateľov. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza vývoj počtu obyvateľov od roku 2018 do roku 2022.

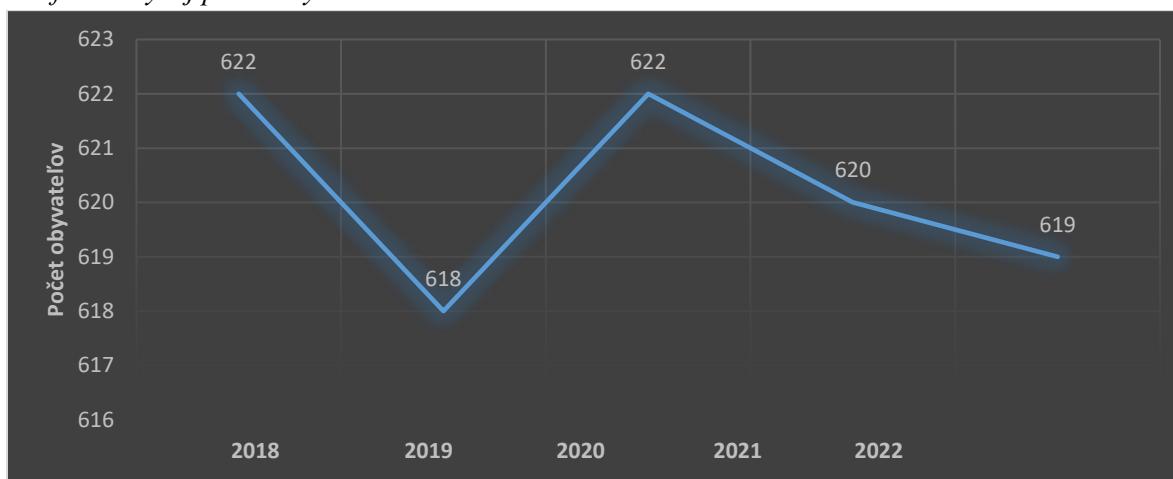
Tabuľka č. 3: Vývoj počtu obyvateľov v obci Nedanovce v rokoch 2018 - 2022

Rok	Počet obyvateľov	Muži	Ženy	Prírastok/Úbytok	Index starnutia
				absolútne	
2018	622	315	307	-4	148,24
2019	618	308	310	-4	173,97
2020	622	308	314	4	164,10
2021	620	313	307	8	150,62
2022	619	314	305	-1	161,54

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Z dlhodobého hľadiska má počet obyvateľov klesajúcu tendenciu čo je typické pre celú spoločnosť a tento jav sa nazýva starnutie populácie. V obci Nedanovce môžeme vidieť od roku 2018 striedavo klesajúci aj stúpajúci trend počtu obyvateľov. Tento trend je znázornený v grafe č. 1.

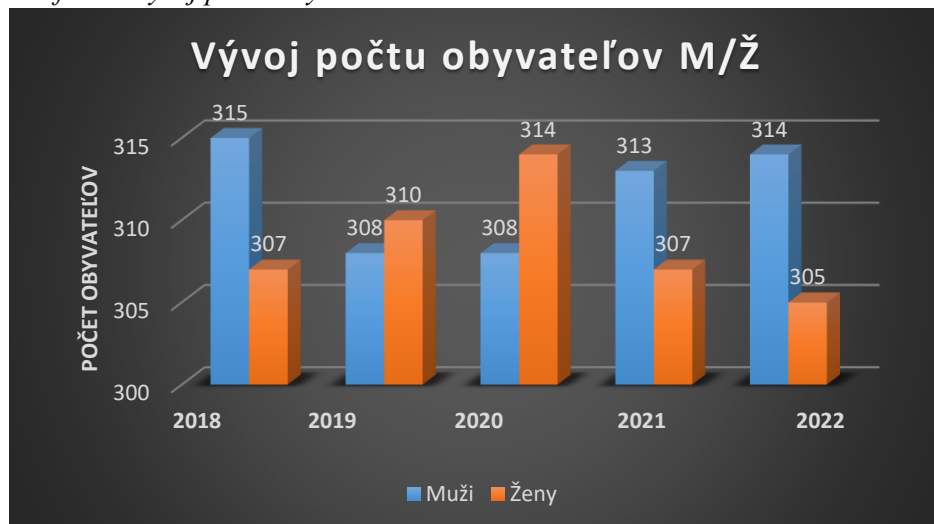
Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Nedanovce v období 2018 – 2022

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Na grafe č. 2 je zachytený vývoj počtu obyvateľov podľa mužského a ženského pohlavia. Môžeme vidieť, že početnosť skupín v rámci sledovaného obdobia kolíše. Z celkového počtu obyvateľov predstavovali v roku 2022 ženy 49,27 % a muži 50,73 %.

Graf č. 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci Nedanovce v období rokov 2018– 2022 – muži a ženy

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Počet obyvateľov je výsledkom populačnej dynamiky - pôrodnosti, úmrtnosti a migrácie. Samotný vývoj pôrodnosti je v celoslovenskom meradle hlavným faktorom, ovplyvňujúcim celkovú trajektóriu populačného vývoja. Zároveň v predpokladoch má táto zložka vysokú mieru neurčitosti.

V tabuľke č. 4 je zobrazený demografický vývoj v obci Nedanovce v rokoch 2018 – 2022. Najviac detí sa narodilo v roku 2021. Najviac zomrelo osôb v roku 2021 .

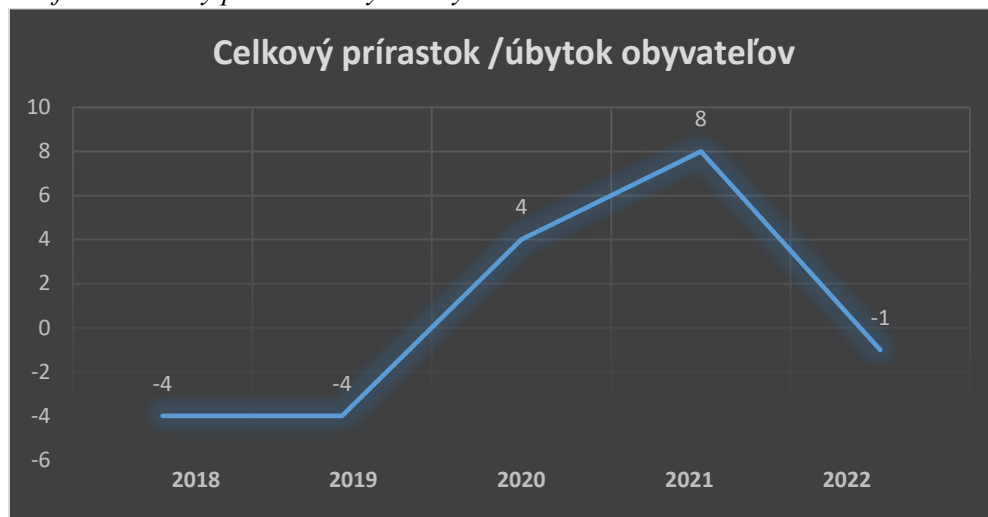
Tabuľka č. 4: Demografický vývoj v obci Nedanovce v rokoch 2018 – 2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Spolu	622	618	622	620	619
Narodení	1	3	6	7	2
Zomrelí	9	8	9	14	5
Prist'ahovaní	8	18	15	18	11
Vyst'ahovaní	4	17	8	3	9
Migračné saldo	4	1	7	15	2
Celkový prírastok/úbytok	-4	-4	4	8	-1

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Na nasledujúcom grafe sa nachádza zobrazenie prírastku resp. úbytku obyvateľov v obci Nedanovce počas rokov 2018-2022.

Graf č. 3 Celkový prírastok/úbytok obyvateľstva v obci Nedanovce v rokoch 2018-2022

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Dôležitejšou demografickou charakteristikou ako počet obyvateľov je úroveň populačného starnutia. Dobre ju vystihujú priemerný vek obyvateľstva (vážený aritmetický priemer podľa početnosti obyvateľov v jednotlivých vekoch) a index starnutia (pomer počtu obyvateľov vo veku 65 rokov a viac na 100 obyvateľov vo veku 0-14 rokov). V rámci Slovenskej republiky oba ukazovatele jednoznačne dokumentujú trend intenzívneho starnutia populácie. Opakom indexu starnutia je index vitality. Ten sa rovná pomeru predproduktívneho obyvateľstva k obyvateľstvu v poproduktívnom veku. Index starnutia nad úrovňou 100 % znamená starnutie populácie, keďže počet ľudí v poproduktívnom veku prevyšuje počet ľudí v predproduktívnom veku.

Index starnutia v obci Nedanovce sa pohybuje nad hodnotou 100, pričom môžeme sledovať jeho kolísavý vývoj. V kraji sa index starnutia zvyšuje. Podľa údajov Štatistického úradu SR v roku 2022 dosiahol index starnutia na úrovni Trenčianskeho kraja hodnotu 138,75. Rovnaká situácia je aj v rámci Slovenskej republiky. Index starnutia sa postupne zvyšuje a je nad hodnotou 100. V roku 2022 index starnutia Slovenskej republiky dosiahol hodnotu 110,95.

Populačné starnutie predstavuje pre Slovensko jednu z najväčších výziev 21. storočia, ktorá nezvratne zasiahne všetky sféry fungovania spoločnosti. Vývoj vekovej štruktúry obyvateľov poukazuje na zrýchľovanie procesu starnutia populácie na Slovensku. Dôchodkový vek dosahujú silné povojnové ročníky a vo veku najvyššej fekundity (fyziologickej plodnosti) sú málo početné vekové skupiny narodené v prvej polovici 90-tych rokov minulého storočia.

Tabuľka č. 5: Veková štruktúra obyvateľstva v rokoch 2018 – 2022

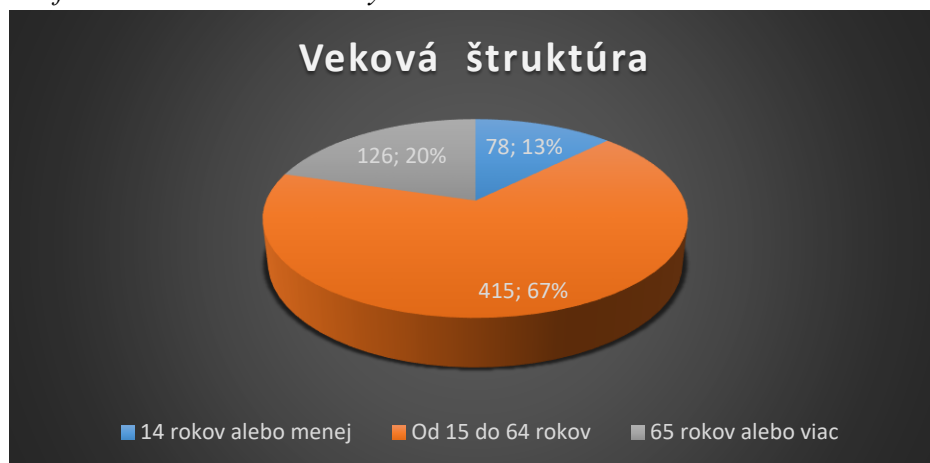
Veková kategória	2018		2019		2020		2021		2022	
	A	%	A	%	A	%	A	%	A	%
Počet obyvateľov celkom	622	100	618	100	622	100	620	100	619	100
• muži	315	50,64	308	49,83	308	49,51	313	50,48	314	50,73
• ženy	307	49,36	310	50,17	314	50,49	307	49,52	305	49,27
Predproduktívny vek - muži (0 - 14)	49	7,87	42	6,79	45	7,23	44	7,09	42	6,78
Predproduktívny vek - ženy (0 - 14)	36	5,78	31	5,01	33	5,30	37	5,96	36	5,81
Predproduktívne obyvateľstvo celkom	85	13,65	73	11,80	78	12,53	81	13,05	78	12,69
Produktívny vek - muži (15-64)	221	35,53	218	35,27	216	34,72	222	35,80	223	36,02
Produktívny vek - ženy (15-64)	190	30,54	200	32,36	200	32,15	195	31,45	192	31,01
Produktívne obyvateľstvo celkom	411	36,07	418	67,73	416	66,87	417	37,25	415	67,03
Poproduktívny vek - muži (65+)	45	7,23	48	7,76	47	7,55	47	7,58	49	7,91
Poproduktívny vek - ženy (65+)	81	13,02	79	12,78	81	13,02	75	12,09	77	12,43
Poproduktívne obyvateľstvo celkom	126	20,25	127	20,54	128	20,57	122	19,67	126	20,34
Priemerný vek u mužov	40,82	-	41,35	-	41,29	-	41,54	-	41,94	-
Priemerný vek u žien	46,64	-	46,95	-	46,77	-	45,78	-	46,50	-
Priemerný vek obyvateľstva celkom	43,69	-	44,16	-	44,05	-	43,64	-	44,18	-
Index starnutia	-	148,24	-	173,97	-	164,10	-	150,62	-	161,54

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

V obci Nedanovce zaznamenávame počas sledovaného obdobia mierny pokles počtu obyvateľov, a taktiež kolísavý nárast indexu starnutia. Vo všeobecnosti vyššia hodnota indexu starnutia znamená, že sa zvýšil podiel poproduktívnej zložky obyvateľstva a klesol podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva. Úbytok obyvateľstva môže zmierniť migrácia. Zrýchľujúci sa proces populačného starnutia však zrejme významnejšie neovplyvní. Priemerný vek v obci Nedanovce za rok 2022 je 44,18. Priemerný vek obyvateľov Trenčianskeho kraja za posledné roky vzrastá a v roku 2022 mal hodnotu 43,4 rokov.

Graf č. 4 znázorňuje vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Nedanovce v roku 2022. Z grafu môžeme vidieť, že zatiaľ najpočetnejšia je skupina obyvateľov v produktívnom veku.

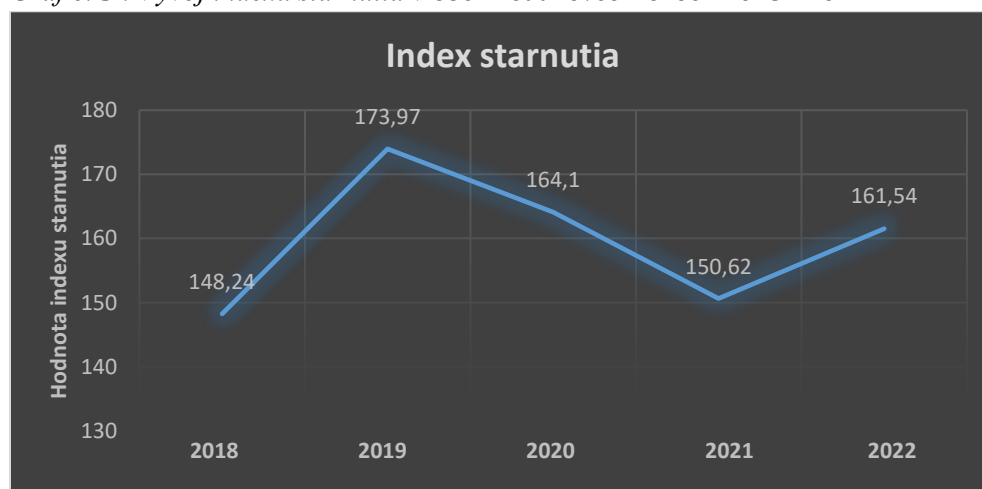
Graf č. 4: Veková štruktúra obyvateľstva v obci Nedanovce v roku 2022

Zdroj: vlastné spracovanie

Index starnutia nad úrovňou 100 % znamená starnutie populácie, keďže počet ľudí v poproduktívnom veku prevyšuje počet ľudí v predproduktívnom veku. Index starnutia v obci Nedanovce zaznamenal v posledných rokoch kolísavý vývoj. V roku 2018 bol na úrovni 148,24, v roku 2022 bola jeho hodnota vyššia a to 161,54. Index starnutia v okrese Partizánske je za toto obdobie na úrovni 157,28 a index starnutia na úrovni Trenčianskeho kraja je 138,75.

Graf č. 5: Vývoj indexu starnutia v obci Nedanovce rokoch 2018 - 2022

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva patrí medzi kultúrne znaky obyvateľstva. Školské vzdelanie je odrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti. Odráža celkové ekonomické, hospodárske a sociálne pomery krajiny.

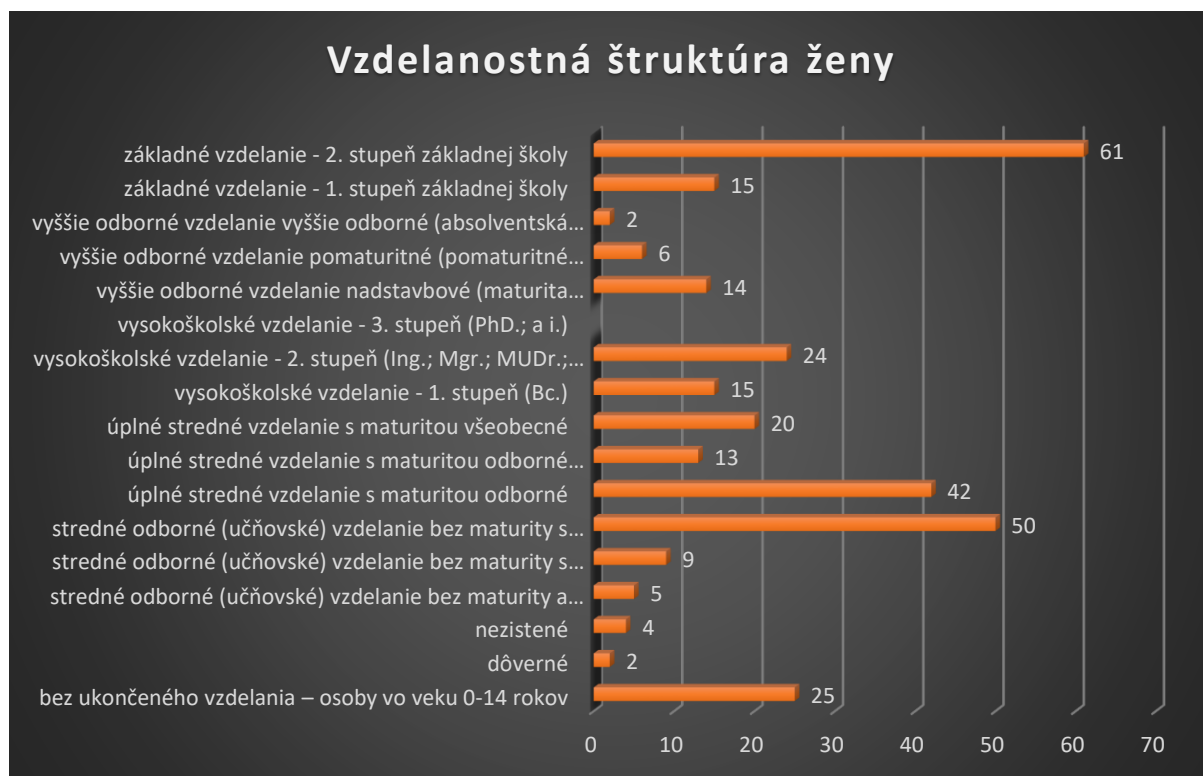
Tabuľka č. 6: Vzdelanostná štruktúra obce Nedanovce v roku 2021

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Pohlavie		Spolu
	muži	žen	
bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	27	25	52
dôverné	1	2	3
nezistené	3	4	7
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity a bez výučného listu	5	5	10
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity s vysvedčením o záverečnej skúške	8	9	17
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity s výučným listom	100	50	150
úplné stredné vzdelanie s maturitou odborné	31	42	73
úplné stredné vzdelanie s maturitou odborné (učňovské) s výučným listom	25	13	38
úplné stredné vzdelanie s maturitou všeobecné	6	20	26
vysokoškolské vzdelanie - 1. stupeň (Bc.)	4	15	19
vysokoškolské vzdelanie - 2. stupeň (Ing.; Mgr.; MUDr.; a i.)	21	24	45
vysokoškolské vzdelanie - 3. stupeň (PhD.; a i.)	1		1
vyššie odborné vzdelanie nadstavbové (maturita absolventov učebných odborov	12	14	26
vyššie odborné vzdelanie pomaturitné (pomaturitné kvalifikačné)		6	6
vyššie odborné vzdelanie vyššie odborné (absolventská skúška, absolventský	2	2	4
základné vzdelanie - 1. stupeň základnej školy	22	15	37
základné vzdelanie - 2. stupeň základnej školy	37	61	98
Úhrn	305	307	612

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva v roku 2021

V nasledovných grafoch vidíme rozdelenie obyvateľov podľa vzdelania a pohlavia. V oboch skupinách dominuje stredoškolské vzdelanie či už s maturitou alebo bez nej.

Graf č. 6: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva muži /ženy

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva v roku 2021

Vývoj náboženskej štruktúry obyvateľstva Slovenska bol ovplyvnený do veľkej miery kresťanstvom, a preto za posledných 130 rokov na našom území prevažujú kresťanské konfesie. Náboženská štruktúra Slovenska v medzivojnovom období bola výsledkom dlhodobého historického vývoja. Viac ako dvojtretinovou väčšinou tu prevažovalo rímskokatolícke obyvateľstvo, ktoré bolo rozšírené najmä medzi obyvateľstvom československej, ale z časti i maďarskej národnosti.

V obci najviac ľudí vyznáva rímskokatolícku vieru a to 81% občanov. Druhou najpočetnejšou skupinou sú ľudia bez vyznania viery- 13% .

Tabuľka č. 7: Náboženská štruktúra v obci Nedanovce v roku 2021

Vierovyznanie	
Rímskokatolícka cirkev	496
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	4
Gréckokatolícka cirkev	9
Kresťanské zbory	3
Apoštolská cirkev	0
Bez vyznania	79
Iné	14
Nezistené	7
SPOLU	612

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby heterogénne, s prevahou obyvateľov slovenskej národnosti. K slovenskej národnosti sa hlási 98,86 %.

Tabuľka č. 8: Národnostná štruktúra v obci Nedanovce v roku 2021

Národnosť	
Slovenská	605
Maďarská	1
Rómska	1
Nemecká	1
Rumunská	1
Iná	2
Nezistené	1
SPOLU	612

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

A.1.5 Trh práce a sociálna situácia

Pod pojmom trh práce rozumieme miesto, kde sa stretáva ponuka a dopyt. Ponuka pracovných miest a dopyt po pracovnej sile, prípadne dopyt po pracovných miestach a ponuka pracovnej sily. Ideálnym stavom na trhu práce je rovnováha - dopyt po pracovných miestach zodpovedá ponuke pracovnej sily. Tento stav je len veľmi ťažko dosiahnuteľný, a preto sa stretávame na trhu práce s prebytkom pracovnej sily, či s prebytkom pracovných miest.

V posledných rokoch trh práce na Slovensku ovplyvnili faktory neekonomického charakteru a to hlavne pandémie COVID-19 a vojna na Ukrajine. Dovtedy bola pracovná legislatíva na Slovensku zameraná skôr na tradičné formy zamestnania v podobe trvalého pracovného pomeru a práce vykonávanej zo sídla pracoviska. Situácia, ktorá vznikla donútila kompetentných aby v tejto oblasti nastala vyššia flexibilita, digitalizácia či celková úprava pracovnej legislatívy. Najvýraznejším krokom bolo zavedenie tzv. home office, ktorý bol využívaný počas pandémie, ale stal sa bežnou súčasťou pracovno-právnych pomerov.

Na trhu práce môžeme vidieť tých, ktorí sú zamestnaní (zamestnanci ako fyzické osoby, ktoré vykonávajú prácu), zamestnávateľa, SZČO, členovia družstiev či zamestnanci v civilnom sektore. Tiež je tu skupina osôb, ktorí sú nezamestnaní, no aktívne si prácu hľadajú a tiež nezamestnaní, ktorí si prácu nehľadajú (tzv. ekonomicky neaktívne obyvateľstvo).

Mieru neschopnosti hospodárstva využívať všetky zdroje práceschopného obyvateľstva, ktoré má k dispozícii, vyjadrujeme ako mieru nezamestnanosti. Miera nezamestnanosti patrí k dôležitým ukazovateľom výkonnosti národného hospodárstva. Percentuálna miera nezamestnanosti sa vypočíta ako pomer počtu nezamestnaných osôb, ktoré sa aktívne snažia získať zamestnanie /a sú schopní to preukázať/ a celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva vyjadrený v percentách.

Štatistika nezamestnanosti Slovenska za rok 2022:

1. **Miera evidovanej nezamestnanosti: 5,90 %** (6,76 % v decembri 2021).
2. **Počet disponibilných uchádzačov o zamestnanie: 160 204** (182 760 v decembri 2021).
3. **Celkový počet evidovaných uchádzačov : 178 143** (200 225 osôb v decembri 2021).
4. **Počet voľných pracovných miest: 81 699** : najviac BA kraj - 26 989 miest (podiel 33,03 %), najmenej miest bolo v KE kraj - 3 193 (podiel 3,91 %).

Miera evidovanej nezamestnanosti na konci roku 2022 v Trenčianskom kraji dosiahla hodnotu 3,69 %. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Partizánske bola v tomto období 3,95 %.

Tab. č. 9 : Počet evidovaných uchádzačov/čiek o zamestnanie v okr. Partizánske za roky 2018-2022

Okres		2018	2019	2020	2021	2022
Partizánske	Počet evidovaných uchádzačov	917	980	1460	1015	1049
	Počet evidovaných uchádzačiek	485	569	791	560	574
	Spolu	1402	1549	2251	1575	1623

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

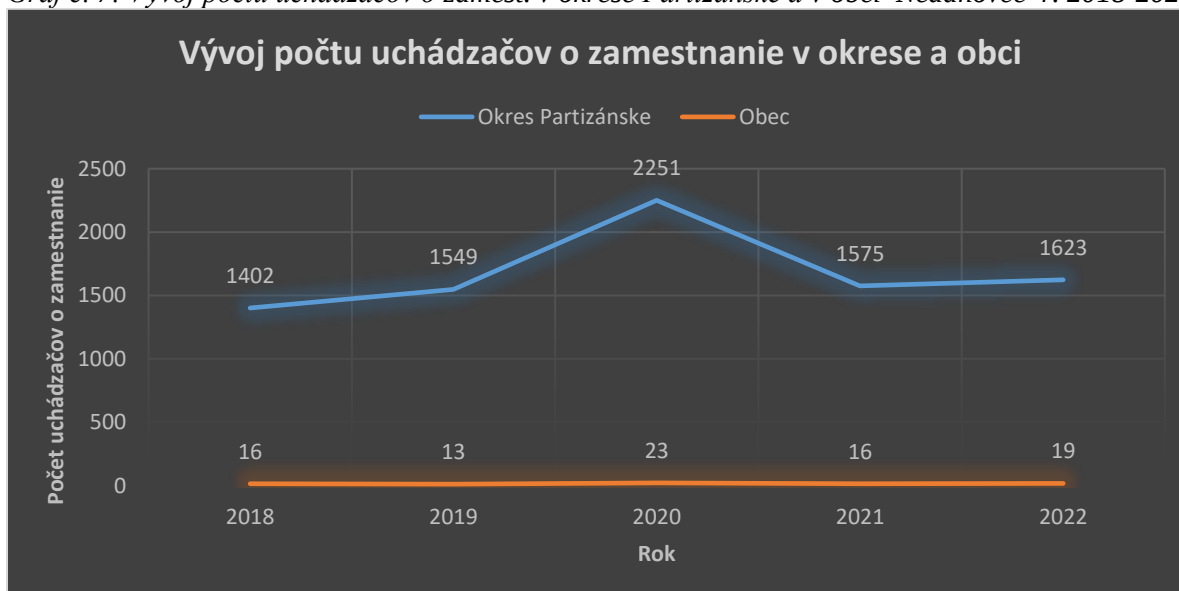
Tab. č. 10 : Počet evidovaných uchádzačov/ čiek o zamestnanie v obci Nedanovce za roky 2018-2022

Nedanovce		2018	2019	2020	2021	2022
Počet	evidovaných uchádzačov	10	9	15	10	12
Počet	evidovaných uchádzačiek	6	4	8	6	7
Spolu		16	13	23	16	19

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Za celý rok 2022 klesol počet uchádzačov o prácu o 22 082 osôb, teda o viac ako 11,03 % . V porovnaní so začiatkom roka bolo v evidencii uchádzačov podstatne menej aj ľudí nezamestnaných viac ako 12 mesiacov, občanov starších ako 50 rokov, či mladých vo veku do 29 rokov. Počet voľných pracovných miest sa pritom v decembri medziročne zvýšil o viac ako 10-tisíc a dosiahol hodnotu 81 699. (Zdroj: www.employment.gov.sk)

Graf č. 7: Vývoj počtu uchádzačov o zamest. v okrese Partizánske a v obci Nedanovce r. 2018-2022

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Miera evidovanej nezamestnanosti v obci Nedanovce za rok 2022 bola 2,92%. V snahe o zníženie nezamestnanosti obec aktívne participuje aj v projektoch vyhlásených ústredím ÚPSVaR pri vytváraní dočasných pracovných miest. Obec spolupracuje rovnako aj pri aktívnej politike trhu práce. Obec v súčasnosti zamestnáva 3 občanov na aktivačných prácach .

Graf č. 8: Odvetvia v ktorých pracujú obyvatelia obce Nedanovce – údaje zo SODB 2021

Zdroj: ŠÚ SR – Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

A.1.6 Hospodárska základňa

Ekonomicko-hospodárska charakteristika regiónu

Ekonomický potenciál Trenčianskeho samosprávneho kraja predstavuje spolupôsobenie v kraji sa nachádzajúceho kapitálu, ľudských zdrojov a prírodných daností, za účelom výroby, produkcie, poskytovania služieb. Hospodársky rozvoj jednotlivých okresov Trenčianskeho kraja má osobitné regionálne špecifiká. Dôvodom je rozdielna ekonomická základňa okresov, rozdielna vybavenosť územia infraštruktúrou, rozdielne prírodné podmienky. Okres Partizánske je dlhodobo spájaný s ekonomickou úrovňou nižšiu ako je priemer Slovenska.

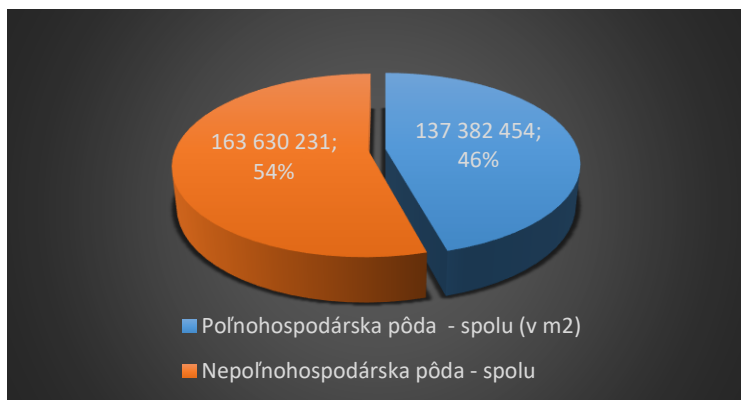
Z priemyselných odvetví je v okrese Partizánske rozvinutý obuvnícky priemysel, v menšej miere kožiarsky priemysel, výroba stavebných hmôt a stavených prvkov a strojársky priemysel.

Niektoré obce okresu Partizánske sú spájané aj s ekonomikou a hospodárstvom okresu Topoľčany, nakoľko s ním tvoria geografickú hranicu. V tomto okrese dominuje potravinársky a drevospracujúci priemysel, elektrotechnický, odevný a textilný priemysel.

Pôdohospodárska charakteristika regiónu a obce

Nehnuteľnosti v pôdohospodárstve sa členia podľa druhov pozemkov (kultúr) na poľnohospodársku pôdu a nepoľnohospodársku pôdu. Pri poľnohospodárskej pôde rozoznávame pozemky a to : orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty. Pri nepoľnohospodárskej pôde rozoznávame pozemky: lesný pozemok, vodná plocha, zastavaná plocha a nádvorie, ostatná plocha. V grafe nižšie môžeme vidieť rozdelenie poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy v okrese Partizánske za rok 2022. Jeho celková výmera bola 301 012 685 m², pričom v okrese prevažuje pôda využívaná na nepoľnohospodárske účely.

Graf č. 9: Rozdelenie poľnohosp. a nepoľnohosp. pôdy v okrese Partizánske za rok 2022

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Celková výmera pôdy obce Nedanovce za rok 2022 bola : 7 000 123 m². V tabuľkách nižšie sú uvedené výmery v m² jednotlivých typov poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych druhov pôdy v obci za rok 2022.

Tabuľka č. 11: Rozdelenie poľnohospodárskej pôdy obce Nedanovce

Celková výmera územia obce	Poľnohospo-dárska pôda SPOLU	Orná pôda	Chmel'nica	Vinica	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávny porast
7 000 123	6 496 362	6 362 818	0	0	108 907	0	24 637
100%	92,80%	90,89%	0%	0%	1,55%	0%	0,35%

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Tabuľka č. 12: Rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy obce Nedanovce

Celková výmera územia obce	Nepoľnohospo-dárska pôda SPOLU	Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha
7 000 123	503 761	0	79 033	315 114	109 614
100%	7,20%	0%	1,13%	4,5%	1,56%

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Ekonomicko-hospodárska charakteristika obce

Na území obce Nedanovce sa nachádza niekoľko zamestnávateľov, pričom medzi najväčších zamestnávateľov v obci patrí: Barea s.r.o. Zamestnáva približne 10 zamestnancov z obce, ale aj okolitých obcí. Medzi ďalších zamestnávateľov v obci patria: Wanda s.r.o, Coop Jednota, Reckon s.r.o.

Na území obce tiež prebieha poľnohospodárska výroba. Je situovaná v areáli družstva Agro Coop a.s. Klátova Nová Ves. Sústreď sa hlavne na rastlinnú výrobu.

Tabuľka č. 13: Právnické osoby v obci Nedanovce

	2018	2019	2020	2021	2022
Právnické osoby spolu	13	15	17	17	16
Právnické osoby ziskové	10	12	13	14	13
Právnické osoby neziskové	3	3	4	3	3

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Tabuľka č. 14: Fyzické osoby v obci Nedanovce

	2018	2019	2020	2021	2022
Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	30	35	41	42	48
Živnostníci	29	32	37	37	42

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

A.1.7 Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť miest a obcí je častokrát rozhodujúci faktor, vďaka ktorému sa občania rozhodujú či v danom meste, obci chcú bývať, alebo sa presťahujú na miesto, kde je občianska vybavenosť širšia a dostupnejšia. Pod občianskou vybavenosťou si môžeme predstaviť služby v oblasti školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti, obchodu, športu, kultúry, ubytovania a stravovania.

ŠKOLSTVO

V obci Nedanovce sa nachádza nasledovné školské zariadenie, ktoré prevádzkuje obec:

- materská škola

Základná škola sa v obci nenachádza. Deti dochádzajú do základných škôl do okolitých obcí. Tabuľka nižšie uvádza kapacitné a personálne obsadenie MŠ za obdobie od šk. r. 2016/2017 do šk. r. 2022/2023.

Tabuľka č. 15: Základné údaje o MŠ

Školský rok	Počet detí	Kapacita MŠ	Počet pedagogických zamestnancov	Počet THP	Počet tried v MŠ
2016/2017	20	21	2	0	1
2017/2018	20	21	2	0	1
2018/2019	21	21	2	0	1
2019/2020	20	21	2	0	1
2020/2021	19	21	2	0	1
2021/2022	19	21	2	0	1
2022/2023	20	21	2	0	1

Zdroj: OcÚ Nedanovce, vlastné spracovanie

ZDRAVOTNÍCTVO

Služby v oblasti zdravotníctva a ich dostupnosť sa vzhľadom na nízke personálne stavy v tomto odvetví stávajú problémom. Ľudia musia za lekármi, do nemocníc či za liekmi cestovať aj desiatky kilometrov. Dostupnosť zdravotníckych služieb v obciach pre občanov je preto veľkým pozitívom.

V obci Nedanovce sa nenachádza prevádzka lekárne a nepôsobí v nej žiaden lekár. Občania za zdravotnou starostlivosťou cestujú do okolitých obcí. Najbližšia nemocnica sa nachádza v meste Partizánske, ktoré je vzdialené 12 km. Taktiež sa tu nachádza pohotovostná služba.

SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

V súčasnosti, vzhľadom na celospoločenský jav starnutia populácie, sa otázka poskytovania sociálnej starostlivosti stala aktuálnou vo väčšine obcí. Či už ide o novozriadené zariadenia poskytujúce sociálnu starostlivosť alebo neustále navyšovanie kapacít už existujúcich zariadení.

Obec Nedanovce neposkytuje opatrovateľskú službu na území obce, no pomáha občanom pri umiestňovaní do sociálnych zariadení v okolí. Najbližšie takéto zariadenie sa nachádza v Chynoranochoch a v Partizánskom.

ŠPORT A KULTÚRA

Zariadenia určené na rozvoj športu, pohybových aktivít a kultúry sú síce doplnkovými zariadeniami, no v posledných rokoch sa tešia zvýšenej návštevnosti a popularite. Tiež ich obmedzené fungovanie v čase pandémie COVID-19 znovunaštartovalo návštevnosť a záujem ľudí aj o túto sféru života.

V rámci športovísk je k dispozícii pre občanov futbalové ihrisko, detské ihrisko. Kultúrne podujatia sa najčastejšie organizujú v kultúrnom dome .

OBCHOD A SLUŽBY

V obci sa nachádza jeden obchod: potraviny, v ktorom tiež nájdete zmiešaný tovar.

UBYTOVANIE A STRAVOVANIE

K potenciálom rozvoja obce patria zariadenia verejného stravovania, ako sú reštaurácie, pohostinstvá, bufety, bistrá, motoresty, hotely a iné. V obci Nedanovce sa takéto prevádzky nenachádzajú. V rámci poskytovania ubytovacích služieb sa v obci taktiež nenachádza žiadne zariadenie.

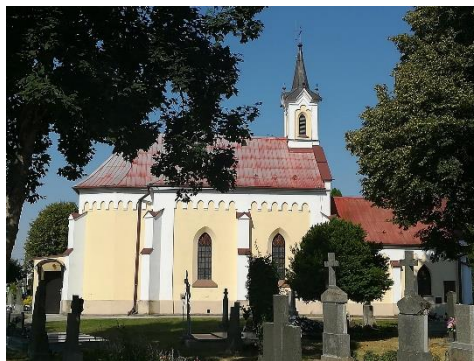
A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Oblasť kultúry neodmysliteľne patrí k životu v obci. Či sa už bavíme o kultúre hmotnej alebo nehmotnej, obe majú pre obyvateľov miest a obcí veľký význam. Plnia funkciu vzdelávaciu, výchovnú, sociálnu, zábavnú , atď.

Obec Nedanovce nemá v Registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok zapísané žiadne objekty. V obci sa však nachádza kostolík zasvätený

Obr. č. 3 : Nedanovce

sv . Michalovi a historická zvonica.

Zdroj: www.mytopolcany.sme.sk

Ku kultúre v obci tiež neodmysliteľne patria aj podujatia, ktoré sa pravidelne organizujú (či už ich organizuje obec, občianske združenia, podnikatelia, či iný organizátori). Medzi takéto podujatia patria: detský karneval, fašiangy, 1. Máj, Deň matiek, Deň detí, Festival dychových hudieb, Október mesiac úcty k starším, Mikulášske posedenie, Vianočný večierok.

V obci sa nachádza kultúrny dom s kapacitou 180 osôb. Je využívaný na obecné aj súkromné akcie. Obec má tiež zriadenú knižnicu pre čitateľov s pracoviskom vo vlastnej budove.

Na území obce tiež pôsobia viaceré združenia, klubov, spolkov s rôznym predmetom zamerania. Podľa zoznamu dostupného na stránke Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na území obce Nedanovce pôsobia nasledovné organizácie:

- Centrum telovýchovy a športu Nedanovce,
- Obecný futbalový klub Nedanovce,
- RODINA PLUS o. z.,
- Poľovnícke združenie Hôrka Nedanovce,
- Združenie bývalých urbárikov obce Nedanovce,
- Slovenský zväz záhradkárov organizácia 44-11 Nedanovce .

O podujatiach v obci a jej okolí (a iných aktualitách) sa môžu obyvatelia dozvedieť z webovej stránky: www.obecnedanovce.sk, ktorú má obec zriadenú a kde sa dozvedia dôležité informácie z diania v obci. Naďalej v obci prebieha informovanie občanov aj klasickou formou – na vývesnej tabuli umiestnenej pri obecnom úrade a prostredníctvom obecného rozhlasu, mobilnej aplikácie a facebookovej stránky. Ústredňa miestneho rozhlasu a celá technológia je v budove obecného úradu Nedanovce. V súčasnosti je stav postačujúci, ale do budúcnosti je potrebné počítať s rekonštrukciou. Obec nevydáva vlastný spravodaj.

A.1.9 Bývanie a bytový fond

Jednou zo základných ľudských potrieb je aj potreba bývania. To ako ľudia bývajú často odráža celkový stav a stupeň sociálno-ekonomickej vyspelosti krajiny. Kvalita bývania a jeho dostupnosť sú ukazovatele, ktoré sa spájajú s celkovou životnou úrovňou občanov. Možnosti bývania, jeho kvalita, rozsah sú priamo úmerné ekonomickým možnostiam jednotlivcov. V intenciách trhovej ekonomiky si tak za obstaranie bývania zodpovedá občan, jednotlivec. Poznáme niekoľko typov bývania:

- Vlastnícke – v osobnom vlastníctve,
- Sociálne – bývanie pre znevýhodnené skupiny občanov,
- Súkromné nájomné- prenájom bytov za účelom zisku .

Budovy ako také môžu plniť rôzne funkcie a slúžiť na viaceré účely. Rodinné domy a bytové domy prevažne slúžia na bývanie, no niektoré sú využívané aj ako firemné priestory. Polyfunkčné objekty plnia viaceré funkcie a môžeme v nich nájsť priestor na bývanie ale aj na podnikanie. V súčasnej

dobe sa často hovorí o nedostatku nájomných bytov, nakoľko obstaranie si bývania do súkromného vlastníctva je ekonomicky čím ďalej náročnejšie.

V grafe nižšie môžeme vidieť prehľad počtu domov v obci Nedanovce známe zo Sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2021 podľa ich typu.

Graf. č. 10 : Typy domov v obci na základe Sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2021

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

V obci sa nachádzajú prevažne rodinné domy . Podľa obdobia výstavby sa ich najviac postavila od roku 1946 do roku 1980.

A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra, cestovný ruch

Dopravná a technická infraštruktúra je neodmysliteľnou súčasťou každodenného života. Ich úroveň, kvalita a vyspelosť určuje celkovú kvalitu života občanov v obci. Kvalitná , dostatočná dopravná a technická infraštruktúra umožňuje občanom rýchlejší a bezpečnejší presun za prácou, domov aj za zábavou. Zároveň pomáha rýchlejšie a efektívne získať informácie či vykonávať prácu.

DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec Nedanovce leží na ceste II/593 spájajúcu mesto Partizánske s mestom Nitra po ľavej strane rieky Nitra, ktorá pokračuje do Nitrianskeho samosprávneho kraja. Katastrom obce taktiež prechádza cesta č. III/06451 spájajúca obec Nedanovce s obcou Klátova Nová Ves cez obec Turčianky, ktorá

pokračuje do obce Skýcov, kde sa napojí na cestu II/511 (spájajúcu Partizánske so Zlatými Moravcami, R1) a cesta III/1756, ktorá spája Obec Nedanovce s Obcou Chynorany kde sa napojí na cestu I/64 (spájajúcu Nítru s Prievidzou). Dopravná dostupnosť okresného mesta Partizánske je približne 10 minút.

V obci sú pozdĺž hlavnej cesty II/593 vybudované chodníky, vo väčšine aj pozdĺž ostatných miestnych komunikácií v intraviláne obce. Značná časť miestnych komunikácií je v nevyhovujúcom stave. Najkritickejšia situácia je na ulici Pri futbalovom ihrisku.

Vzhľadom na nárast počtu áut obec začala pociťovať problémy s parkovaním vodičov na miestach, ktoré nie sú na to určené, s parkovaním popri a na chodníkoch a na iných miestach, kde môže takto zaparkované auto spôsobiť problémy. V súčasnej dobe obec disponuje parkovacími plochami pri Obecnom úrade a pri autobusovej zastávke. Počet parkovacích miest považujeme za nedostatočný.

V obci sa nenachádza čerpacia stanica. Najbližšia čerpacia stanica sa nachádza v obci Bošany, ktorá je vzdialená 4 km. Vodičom nie je v obci k dispozícii autoservis, pneuservis ani autoumyváreň. V obci sa nenachádza dobíjacia stanica na elektromobily.

Železničná doprava

Železničná doprava v katastrálnom území obce absentuje. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v obci Chynorany, kadiaľ vedie železničná trať Lužianky (pri Nitre) – Prievidza – (Horná Štubňa). Z Chynorian je priame spojenie až na železničnú stanicu Bratislava Nové mesto.

Autobusová doprava

Autobusovú dopravu v obci zabezpečuje SAD Prievidza a. s. Obec má priame spojenie s Partizánskym, Topoľčanmi, Bánovcami nad Bebravou a so susednými obcami. V obci sa nachádzajú dve zastávky.

Cyklo doprava

V obci nie sú žiadne samostatné cyklistické komunikácie, ani vyčlenené cyklopruhy na existujúcich komunikáciách.

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

VODOVOD

Dodávku pitnej vody do obce zabezpečuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. cez diaľkový vodovod s prívodom pitnej vody z podzemných vodných zdrojov.

KANALIZÁCIA

Kanalizácia v obci nie je vybudovaná, odvod komunálnych vôd je realizovaný cez individuálne septiky.

HUP

PLYNOFIKÁCIA

Obec Nedanovce je plynofikovaná. Dodávateľom zemného plynu je SPP, a.s., Bratislava.

ENERGETIKA A ENERGETICKÉ ZARIADENIA

Rozvod elektrickej energie je zabezpečený cez spoločnosť Západoslovenská Distribučná, a. s. diaľkovými vedeniami. Elektrické siete sú vybudované predovšetkým pozdĺž obecných komunikácií. Sú umiestnené na betónových, čiastočne ešte drevených stĺpoch.

Verejné osvetlenie v obci je vzdušné. Svetidlá sú prevažne výbojkové, inštalované na stĺpoch vzdušného vedenia NN alebo samostatných oceľových stožiaroch.

TELEKOMUNIKAČNÉ ZARIADENIA

Jednotnú pevnú telekomunikačnú sieť s digitálnou telefónnou ústredňou ISDN, DSL zabezpečuje Slovak Telekom, a. s., bezdrôtová telekomunikačná sieť je zabezpečovaná spoločnosťami Slovak Telekom, a. s.; Orange Slovensko, a. s. a O2.

CESTOVNÝ RUCH

Aktuálna ponuka obce z hľadiska vybavenosti cestovného ruchu, turizmu a rekreačno-športových aktivít nie je takmer žiadna. V širšom okolí obce je nasledovný turisticko-rekreačný potenciál: poznávací turizmus v regióne mesta Nitry, kúpeľno-relaxačné pobyty v kúpeľoch Piešťany a Bojnice, termálne kúpele v Malých Bieliciach. Pre turistiku v prírodných lokalitách je vysoký potenciál v pohorí Tríbeč s bohatou ponukou jedinečných prírodných zaujímavostí, poľovných atrakcií, turistických a cykloturistických trás, vychádzky v nive rieky Nitry, aeroport v Partizánskom a v Prievidzi a kultúrno-historické pamiatky v okolí, ako sú kaštiele Topolčianky, Brodzany, Oponice.

A.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv, ktorá začala platiť v roku 2005 sa výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácii samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencii prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém priniesol väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne so sebou priniesol aj vyššie nároky na finančné riadenie obce.

Pôvodný systém, ktorý bol postavený na financovaní obce podľa počtu jej obyvateľov nahradil systém, ktorý sa skladá zo 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov: *počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, veľkostný koeficient, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení a počet obyvateľov v dôchodkovom veku*. Obec ďalej získala väčšie právomoci v oblasti miestnych daní a poplatkov a pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec mala v roku 2021 k dispozícii príjmy vo výške 495 661 Eur. Najväčšiu časť príjmov tvorili daňové príjmy. Výdavky obce za ten istý rok predstavovali sumu 259 484 Eur. Najviac financií obec vynaložila na všeobecné verejné služby a vzdelávanie.

Vzhľadom na aktuálnu situáciu a financovanie základných nevyhnutných oblastí verejného života v obci rozpočet neposkytuje veľký priestor pre financovanie všetkých rozvojových zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Obec má vo vlastníctve viaceré nehnuteľnosti – verejné budovy, pozemky, predovšetkým plochy verejných priestranstiev. Obec nemá žiadne záväzky voči finančným inštitúciám.

V tabuľke č. 16 sa nachádza hodnotenie finančného zdravia obce za rok 2021. Finančné zdravie obce vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a či obci hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje problémy. Finančné zdravie predstavuje číslo v intervale 0 (veľmi zlé) až 6 (výborné). Počíta sa na základe údajov za 4 po sebe idúce roky ako kombinácia 5 vybraných indikátorov finančnej stability: Celkového dlhu, dlhovej služby, záväzkov neuhradených 60 a viac dní po lehote splatnosti, záväzkov po splatnosti k príjmom a bilancie bežného účtu.

Celkové skóre finančného zdravia obce sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá jedna z jeho piatich zložiek. Zložky majú rozdielnú váhu: celkový dlh (30%), dlhová služba (10%), bilancia bežného účtu (30%), záväzky po lehote splatnosti (15%), záväzky aspoň 60 dní po splatnosti (15%). Na výpočet skóre jednotlivých zložiek sa používa iný postup.

Celkový dlh - skóre za celkový dlh v rámci finančného zdravia je rovné skóre indikátoru finančnej stability za najnovší dostupný rok.

Dlhová služba - sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt dlhovej služby za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu dlhovej služby vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátora finančnej stability.

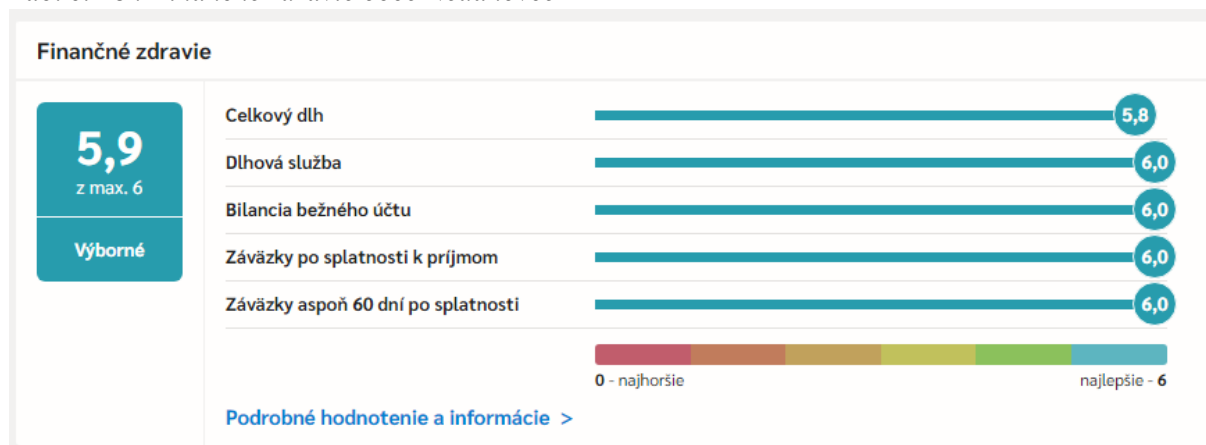
Bilancia bežného účtu - sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt bilancie bežného účtu za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za

niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu bilancie bežného účtu vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátora finančnej stability .

Závazky po splatnosti k príjmom - sa počíta ako vážený priemer skóre indikátora finančnej stability za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy.

Závazky aspoň 60 dní po splatnosti - sa počíta ako vážený priemer skóre indikátora finančnej stability za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy.

Tab. č. 16 : Finančné zdravie obce Nedanovce

Zdroj: www.hospodarenieobci.sk

	Percentuálna hodnota indikátora	Hodnota skóre indikátora
Celkový dlh	4,3 %	5,8
Dlhová služba	0 %	6,0
Bilancia bežného účtu	16,3 %	5,3
Závazky po splatnosti k príjmom	0 %	6,0
Závazky 60 dní po splatnosti	0 %	6,0

Na základe hodnotenia finančného zdravia dosiahla obec známku výborné .

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo má 7 poslancov, ktorý sa stretávajú na obecných zastupiteľstvách a tiež na stretnutiach jednotlivých komisií. Obec má zriadené nasledovné komisie:

- Ekonomická komisia,
- Komisia verejného poriadku,
- Stavebná komisia,
- Kultúrna komisia,
- Športová komisia.

Stavebný úrad obec nemá a tak spadá pod spoločný stavebný úrad, ktorý má sídlo v Partizánskom .

A.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Kým vnútorné prostredie vychádza zo špecifikácii daného územia, vonkajšie prostredie predstavuje nadstavbu, ktorá zvonku pôsobí na územie a toto sa mu musí prispôbovať. V širokom ponímaní ide hlavne o legislatívu určenú Európskou úniou a legislatívu Slovenskej republiky. Na ich základe a vzhľadom na ich existenciu sú tvorené aj rozvojové programy, stratégie, vízie, plány na štátnej úrovni – a od nich sa odvíjajú dokumenty na nižších stupňoch samosprávy.

Na základe legislatívnych rámcov a rôznych dokumentov, ktoré vytvárajú intencie žiaducich, oprávnených či možných projektov sú samosprávy čiastočne koordinované k podpore takých aktivít, projektov, ktoré pomôžu naplniť vízie strategických dokumentov.

Strategické dokumenty a koncepcie môžeme z hľadiska ich dosahu rozdeliť na dokumenty na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni, pričom dokumenty na nižšej úrovni by mali byť v súlade s nadradenými dokumentmi. Touto previazanosťou sa zabezpečí napĺňanie strategických cieľov a priorít na všetkých úrovniach.

I. Medzinárodná úroveň: Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030 , Partnerská dohoda SR 2021- 2027, Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do r. 2050

II. Národná úroveň: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, operačné programy na využívanie EŠIF a ostatné odvetvové stratégie v oblasti dopravy, životného prostredia, sociálnej pomoci, zdravotníctva, školstva, cestovného ruchu, vidieka, atď.

III. Regionálna úroveň: PHSR TSK 2022- 2030, Územný plán Trenčianskeho kraja , Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja 2021 - 2025, Program rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií Trenčianskeho kraja 2021- 2027, a i.

IV. Miestna úroveň: PHSR obce, Integrovaná stratégia rozvoja územia/ Stratégia CLLD pre MAS Stredné Ponitrie, komunitné a sociálne plány obcí.

Aj tento dokument je strednodobým , strategickým dokumentom miestnej úrovne na základe ktorého sa bude môcť obec uchádzať o financie na realizáciu projektov a zároveň je to dokument , ktorý svojím charakterom a obsahom nadväzuje na dokumenty vyššej úrovne ako napr. :

- Stratégia CLLD Miestnej akčnej skupiny Stredné Ponitrie,
- Národné priority implementácie Agendy 2030,
- Návrh Partnerskej dohody 2021- 2027,
- Integrovaná územná stratégia TSK pre programové obdobia 2021- 2027,
- Plán obnovy a odolnosti SR,
- Program Slovensko 2021-2027,
- Cyklostratégia TSK na roky 2016- 2030,
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035.

Aby mohla obec naplniť ciele spomínaných dokumentov musela by mať dostatočné finančné zdroje aj kapacitu na realizáciu projektov, čo je samozrejme problém. Riziká a ohrozenia pri realizácii uvedených stratégií môžeme rozdeliť nasledovne:

- A. **Ekonomické** – riziko nedostatku finančných prostriedkov na realizáciu plánovaných opatrení ,
- B. **Sociálne** – ohrozenie investície vplyvom nesúhlasného postoja verejnosti k zámerom,

- C. **Technické** – ohrozenie investície vplyvom zložitého technického riešenia zámerov v lokalite,
- D. **Ekologické** – riziko negatívneho vplyvu plánovaných zámerov na životné prostredie,
- E. **Politické** – ohrozenie realizácie plánovaných zámerov vplyvom zmeny vedenia obce a priorit.

Tieto faktory posudzuje tzv. STEEP analýza – v oblastiach identifikuje problémy a zámery na celoštátnej, národnej či nadnárodnej úrovni a ktoré svojím charakterom ovplyvňujú aj rozvoj na miestnej úrovni. Zmeny v spoločnosti sú neustálím procesom a tieto oblasti sa navzájom v procese zmeny ovplyvňujú. Ak chceme dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj obce, na základe STEEP analýzy musíme realizovať kroky smerom k : priaznivej demografickej štruktúre obyvateľov obce, prosperujúcemu hospodárstvu využívajúcemu vnútorný potenciál a zdroje obce, dostatočnému zabezpečeniu služieb pre obyvateľstvo a starostlivosti o životné prostredie.

Tabuľka č. 17: STEEP analýza

Sociálne faktory	Technologické faktory	Ekonomické faktory	Ekologické faktory	Politické faktory
Starnutie populácie – nižší podiel detí/ vyšší podiel seniorov	Dostupnejšia technológia a technika	Finančné zdroje na rozvoj krajiny /regiónu, /obce	Globálne otepľovanie - nepriaznivé a extrémne prejavy počasia	Legislatívne posilňovanie kompetencií samosprávy
Odchod produktívneho obyvateľstva do zahraničia	Informatizácia spoločnosti - dostupnejšie informácie	Trh práce v krajine/ regióne/ obci	Znečistenie životného prostredia - vody , pôdy, ovzdušia,..	Legislatívna na zabezpečenie vyšších príjmov do štátneho rozpočtu
Zmeny postojov a správania obyvateľstva	Kontakt s verejnosťou za pomoci technológie – elektronizácia verejnej správy	Hospodársky vývoj v krajine/ regióne/ obci	Úbytok a znehodnotenie pôdy – úbytok lesov, rozširovanie púští	Zmena vlády , vedenia obce ako výsledok volieb
Zmena životného štýlu- rýchle životné tempo nárast patologických javov, ...	Úspora času vďaka novej technológii	Vplyv daňovej politiky	Nárast objemu odpadu a problém s jeho likvidáciou či skladovaním	Znižovanie verejných výdavkov
Zmena životného štýlu- návrat k tradíciám , zdravému životnému štýlu, zdravej strave	Vyššie nároky na obsluhu a technickú gramotnosť	Podpora podnikania zo strany štátu	Možnosť obnovy ŽP- legislatíva na ochranu životného prostredia	
Oslabovanie tradičných ľudových hodnôt - nárast rozvodovosti, pokles sobášnosti		Miera inflácie	Nové spôsoby spracovania a separovania odpadu	

Zdroj: vlastné spracovanie

Problémom z hľadiska vonkajšieho prostredia sa zdá najmä nadmerná byrokracia v oblasti samosprávy a prípravy či implementácie projektov, ktorých cieľom je rozvoj regiónu, obce. Problémom je tiež zdĺhavý proces prípravy a kontroly, či následnej refundácie výdavkov projektu. Neustále sa meniaci legislatíva do procesu tiež prináša viacero problémov, z ktorými sa musia samosprávy vysporiadať. Akýkoľvek faktor pôsobiaci zvonku môže mať pozitívne, ale aj negatívne účinky na rozvoj regiónu, obce.

A.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Vnútorne aj vonkajšie prostredie sú dôležitým ukazovateľom a aj vstupným faktorom pri akejkoľvek tvorbe plánu, vízie, stratégie. Pri správnom zhodnotení a využití potenciálu na jednej aj druhej strane môže obec dosiahnuť želaný rozvoj a naplniť tak ciele, ktoré si stanovila na poli rôznych oblastí. To, či sa podarilo potenciál využiť a ako na tom v skutočnosti obec je už predstavuje reálny stav územia. Na jeho lepšiu identifikáciu môže slúžiť aj tzv. SWOT analýza.

A.3.1 SWOT analýza

SWOT analýza predstavuje metódu, na základe ktorej vieme získať celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by využili najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom

záujmu aj okolité prostredie indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

V SWOT analýze rozlišujeme pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Silné stránky S	Slabé stránky W
vybudovaná infraštruktúra zásobovania pitnou vodou, plynom, elektrickou energiou, telekomunikačná infraštruktúra	nepriaznivá demografická situácia, nízka natalita, vysoký index starnutia
výhodná poloha obce	absencia kanalizácie
pekne prírodné prostredie v okolí obce, CHKO Ponitrie	zlý stav miestnych komunikácií
vybudovaná dobrá občianska vybavenosť v obci vrátane zdravotných stredísk s lekárňami	nedostatočná propagácia a marketing cestovného ruchu
existencia chatovej oblasti	nedostatočné pozemky pre IBV
existujúci priemyselný areál Koželužní Bošany	Nízka úroveň občianskej vybavenosti
vybudované športcentrum (hokejbalové ihriská), športoviská (futbalový štadión, tenisové kurty, športová hala)	nevysporiadané vlastnícke vzťahy obecného majetku
	absencia kúpaliska
	Málo záujmových združení
	nevybudovaný priemyselný park
	Nefunkčná požiarna zbrojnica
	slabá podpora a stimuly pre domácich investorov
Príležitosti O	Ohrozenia T
blízkosť centier cestovného ruchu (Partizánske, Topoľčany)	nedostatok verejných financií na rozvojové a investičné projekty
dobudovanie kanalizácie	nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky a jej nízka produktivita
vybudovanie cyklotrás a turistických chodníkov	nedostatočný kapitál na oživenie poľnohospodárskej výroby a spracovateľského priemyslu
rekonštrukcia miestnych komunikácií	nedostatočná aktívna politika zamestnanosti na trhu práce
dobudovanie verejných priestranstiev	nedostatočná legislatívna a finančná podpora malého a stredného podnikania
posilnenie aktivít medziobecnej spolupráce	konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy
predpoklad koncepčného a kvalifikovaného rozvoja obce na základe plánovacích dokumentov (PHSR)	odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce
možnosti využitia finančných prostriedkov EÚ na financovanie rozvojových projektov	starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
využitie alternatívnych zdrojov energie	ďalší nárast dlhodobej nezamestnanosti, možná kriminalita ťažko zamestnateľných skupín obyvateľstva
	odlev kvalifikovanej pracovnej sily a ľudského potenciálu do iných regiónov a do zahraničia
	časté a neprehľadné zmeny legislatívy

A.3.2 Odhad možného vývoja obce a definovanie Stromu potenciálov a výziev / Stromu problémov a limitov

Vývoj obce do veľkej miery závisí od jej polohy, demografického vývoja a hospodárstva obce. Vzhľadom na to, že sa obec Nedanovce nachádza na hlavných dopravných ťahoch, môžeme jej rozvoj predpokladať skôr v oblasti priemyslu, logistických centier a rozvoja vidieckeho cestovného ruchu, ako v oblasti poľnohospodárstva. Obec by mala vynaložiť snahu na to, aby si aj do budúcnosti pre občanov udržala pozíciu centrálnej obce atraktívnej na bývanie pre ľudí hľadajúcich obec s kvalitnou a dostupnou infraštruktúrou.

Odhad demografického vývoja predpokladá úbytok obyvateľov vzhľadom na to, že ide o celospoločenský jav, ktorý však nie je pozitívnym faktom. Tu sa obci naskytuje možnosť prispieť k pozitívnemu smerovaniu vývoja počtu obyvateľov a k prilákaní mladých rodín výstavbou nájomných bytov, či podporou IBV. Demografia tiež poukazuje na starnutie populácie – v tejto oblasti môže obec využiť potenciál na zabezpečenie sociálnych služieb pre občanov vo vyššom veku.

Jedným z najdôležitejších faktorov rozvoja obce je množstvo pracovných príležitostí pre obyvateľov. Región stredného Ponitria je z pohľadu Trenčianskeho kraja jedným z regiónov s najväčšou nezamestnanosťou. Ruka v ruku ide tento faktor s dopravnou dostupnosťou. Impulzom rozvoja bude vybudovanie rýchlostnej komunikácie R2 zo smeru Trenčín (D1) do Prievidze a ďalej do Zvolena a Košíc. Lepšia dopravná dostupnosť je predpokladom príchodu investorov do regiónu a teda aj nových pracovných miest. V oblasti pracovných miest a príležitostí na Hornej Nitre dochádza k zmene, hlavne z dôvodu úpadku baníctva. Hľadajú sa iné možnosti zamestnania (napr. pestovaním plodín pri využití geotermálnej energie). V optimálnom prípade všetky plánované zámery, investície a možnosti prispejú v regióne k zlepšeniu situácie na trhu práce.

Väčšina obyvateľov za prácou dochádza mimo obec. Zvýšenie počtu pracovných miest v obci by zvýšilo jej potenciál a atraktívnosť.

Vďaka využívaniu Európskych investičných a štrukturálnych fondov a rôznych národných dotácií, grantov a programov na realizáciu investičných aktivít, projektov by obec mohla byť do budúcnosti zaujímavou destináciou nielen pre bývanie, ale aj pre cestovný ruch, zábavu či prácu. Pričom dôraz by mala obec klásť na možnosť vytvorenia nových pracovných miest a kvalitnej infraštruktúry s ohľadom na smart riešenia v rôznych oblastiach života.

STROM potenciálov a výziev

- potenciál na realizáciu projektov zo zdrojov Plánu obnovy a zdrojov EU
 - potenciál na realizáciu projektov z MAS Stredné Ponitrie
- potenciál na realizáciu projektov z grantov a výziev rôznych spoločností
 - rozvoj a zabezpečenie širokého spektra sociálnych služieb
 - podpora aktivít pre rodiny s deťmi
 - realizácia infraštruktúry pre mladé rodiny s deťmi
- nové technológie, aplikácie pre uľahčenie fungovania samospráv a komunikáciu s obyvateľmi obce (smart technológie)
 - pozitívne legislatívne zmeny a lepšia daňová politika
- separovanie všetkých druhov odpadu, zhodnocovanie odpadu
- zmena životného štýlu a záujem o bývanie vo vidieckych častiach
 - potenciál výstavby bytových domov aj IBV

STROM problémov a limitov

- zlý stav infraštruktúry (ciest a chodníkov)
- horšia dopravná dostupnosť regiónu ako celku
 - energetická náročnosť obecných budov
- nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu zámerov
- nepriaznivý demografický vývoj (starnutie populácie, menej ekonomicky aktívnych občanov, vyšší počet seniorov, nižší počet narodených detí, odliv obyvateľov do iných regiónov, atď...)
 - náročná byrokratizácia procesu podávania a schvaľovania projektov
 - negatívne legislatívne zmeny a daňové úniky
 - nedostatočné personálne a odborné kapacity na realizáciu projektov
 - málo skúseností s novými technológiami
 - negatívne dopady zhoršujúcej sa klímy
- neustály nárast objemu odpadu, tvorba čiernych skládok, ignorácia separovania odpadu
 - nekoordinovaná výstavba domov

V prípade, že obec chce byť pre občanov atraktívna, musí byť tiež konkurencieschopná vzhľadom k ostatným obciam. Musí poskytovať služby pre občanov, investorov aj návštevníkov tak, aby v obci chceli zostať, vrátiť sa do nej či investovať a realizovať sa na jej území.

OBČAN: pre uspokojenie občanov musí obec zabezpečiť kvalitné služby v oblasti kultúry a športu, sociálnych vecí, bývania, občianskej vybavenosti, dopravnej a technickej infraštruktúry, životného prostredia. V tomto smere sú občania najnáročnejšou skupinou pre poskytovanie služieb, nakoľko v obci trávajú najviac času a ich bežný život sa odohráva na pôde obce od ktorej očakávajú široký komplex služieb, ktoré pokryjú ich potreby. V konkurenčnom boji obstojí samozrejme obec, ktorá vie viac a lepšie pokryť tieto oblasti.

NÁVŠTEVNÍK: z pohľadu návštevníka musí obec poskytovať služby nevyhnutne spojené s jeho pobytom na území obce. Dopravné služby, ubytovanie, stravovanie a možnosti pre turizmus, oddych, relax, šport, atď. Vzhľadom na to, že návštevník trávi na území obce len istý čas, niektoré služby nie sú pre jeho pobyt rozhodujúce a zásadné. Návštevník je teda menej náročný na bežné služby, no o to náročnejší na poskytovanie služieb spojených s cestovným ruchom. Ako sme už uviedli v tejto oblasti v obci nie sú ani občanom ani návštevníkom k dispozícii služby v oblasti cestovného ruchu - ubytovacie a gastro zariadenia.

PODNIKATEĽ: pre podnikateľa je z hľadiska pôsobenia na území dôležitá dopravná dostupnosť, kúpyschopnosť obyvateľstva, pracovná sila v regióne či potenciálna možnosť rozšírenia podnikateľskej činnosti. Podnikateľ v tomto smere predstavuje špecifickú skupinu, pre ktorú nie sú až tak dôležité služby dennej spotreby. Dostatočná infraštruktúra a dostatočné množstvo pracovnej sily sú nosnou oblasťou. Obec by mala vytvárať podmienky pre priaznivé podnikateľské prostredie a tak prilákať do obce menších aj väčších investorov s cieľom rozširovania poskytovania služieb občanom.

A.3.3 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 70 respondentov (online forma: 52 odpovedí, papierová forma: 18 dotazníkov). Prieskumu sa zúčastnilo 30 mužov (45,5 %) a 36 žien (54,5%). Z hľadiska vekovej štruktúry 2,9 % respondentov do 18 rokov, ďalej 36,8 % respondentov bolo v rozmedzí 19 – 35 rokov, od 36 – 60 rokov sa zúčastnilo 44,1 % respondentov a nad 60 rokov sa zúčastnilo 16,2 % respondentov. Z hľadiska najvyššie dosiahnutého vzdelania malo najviac osôb ukončené stredné vzdelanie s maturitou (41,8 %). Vysokoškolské vzdelanie uviedlo 20,9 %. S bývaním v obci ako miestom pre život je veľmi spokojných a skôr spokojných 81,2 %, pričom skôr nespokojných je 17,4 % respondentov. Obyvateľom obce sa najviac páči poloha obce, kludné a pokojné prostredie, okolitá príroda. Taktiež sa im páči kostolík, farma za obcou, štadión, vedenie obce a spolupráca starostu s poslancami.

Za najväčší nedostatok v obci považujú absenciu kanalizácie a optického pripojenia. Ako problém ďalej uviedli nedostatok služieb v obci a stav miestnych komunikácií a chodníkov. Občania by privítali knižnicu, zapnutie zvonkohry v kostolnej veži a viac lavičiek vo verejnom priestore. K ďalším problémom patrí podľa respondentov chýbajúce bývanie pre nových/mladých občanov, ďalej sa

respondenti vyjadrili, že by privítali obnovu verejného vodovodu, lepšie zásobený obchod s potravinami, viac kultúrnych podujatí, detské ihrisko, park a smetné nádoby pre exkrementy od psov.

Šance na rozvoj obce vidia obyvatelia najmä v oblasti kultúry a športu (vybudovanie multifunkčného ihriska), v oblasti služieb, priemyslu, malého podnikania (mäsiarstvo, bankomat, stravovanie pre dôchodcov), v oblasti technickej infraštruktúry (vybudovanie kanalizácie, rekonštrukcia ciest a chodníkov, výmena osvetlenia za LED). Najväčšie ohrozenia rozvoja obce vidia obyvatelia v nedostatku finančných prostriedkov, zvyšujúcej sa inflácii a v cenách energií. Taktiež za ohrozenie považujú stagnáciu výstavby rodinných domov, zameranie sa iba na futbal, korupciu a klientelizmus. Ďalej vidia hrozbu v odchode mladých ľudí a starnutí populácie.

Za nedostatočné služby považujú obyvatelia služby v oblasti zdravotnej starostlivosti (33,8 %), ľuďom chýbajú potraviny (47,7 %), drogéria (44,6 %) a kaderníctvo/holičstvo (35,4 %).

Záujem o nájomné bývanie má 30,2 %, o individuálnu bytovú výstavbu má záujem 45 % občanov. V oblasti kultúrneho života 56,9 % respondentov uviedlo, že obec má dostatočné kultúrne vyžitie. Záujem je predovšetkým o koncerty a podujatia pre deti. Ďalej by opýtaní privítali letné kino, zábavy a športové aktivity. Počet športových areálov považuje za dostatočný 50,8 % obyvateľov, 61 % obyvateľov pokladá ich stav za uspokojivý. Obyvatelia by privítali predovšetkým nový športový areál za futbalovým ihriskom v rámci nevyužitej plochy. Chýba im najmä multifunkčné ihrisko s workoutovými prvkami (vonkajšie fitness). Detské ihriská považuje za nedostatočné z hľadiska počtu 69,9 % obyvateľov, z hľadiska stavu ich považuje za neuspokojujúce 56,9 % respondentov. Detské ihrisko by privítali taktiež na futbalovom ihrisku, v areáli kultúrneho domu alebo pri bývalom mäsiarstve.

Dostatok miest na parkovanie uviedlo 68,4 % občanov. Nové parkovacie miesta by mohli vzniknúť najmä pri ihrisku alebo na ploche pri potoku smer Chynorany. Stav cestných komunikácií považuje za nespokojujúci 50,8 % obyvateľov, rekonštrukciu potrebuje miestna komunikácia pri ihrisku. Chodníky sú v neuspokojivom stave pre 77,9 % obyvateľov, rekonštruovať by sa väčšina chodníkov resp. všetky. Autobusové zastávky sú v uspokojujúcom stave pre 82,3 % opýtaných, pričom 98,4 % respondentov sa vyjadrilo, že ich počet je dostatočný.

Verejné priestranstvá a parky sú v uspokojivom stave podľa 58,6 % obyvateľov, verejné osvetlenie je uspokojivé pre 57,6 % obyvateľov, rozhlas je v dobrom stave pre 81,8 % obyvateľov. Na kanalizáciu sa plánuje pripojiť 65,6 % respondentov, pričom 4,7 % respondentov pripojených už je. Ostatní obyvatelia 29,7 % sa pripojiť na kanalizáciu neplánujú. Vodovod je podľa 84,6 % obyvateľov v uspokojujúcom stave. Internet je pre 53,1 % zapojených občanov nedostatočný a 6,3 % uviedlo žiadne pripojenie. Z 61 odpovedí uviedlo 98,4 % opýtaných, že je v obci dostatok materských škôl.

Čo sa týka SMART riešení, zo 62 odpovedí by najväčší počet občanov privítalo box na doručovanie balíkov (43 obyvateľov – 69,4 %). Druhé miesto patrí WIFI prístupovým bodom (22 opýtaných – 35,5 %). Na treťom mieste skončila SMART lavička s portami na nabíjanie (10 občanov – 16,1 %).

Medzi prvých päť priorít, ktoré by obec mala bezodkladne riešiť patrí dobudovanie kanalizácie, vybudovanie multifunkčného ihriska s workout prvkami, rekonštrukcia chodníkov, vybudovanie optickej siete a rekonštrukcia miestnej komunikácie.

ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ

Kým analytická časť poukazovala na špecifiká vnútorné aj vonkajšie, strategická časť by s nimi mala pracovať a zohľadniť ich v procese nastavenia stratégie kam a ako má obec smerovať, aké projekty bude realizovať, o aké finančné zdroje sa bude uchádzať. Obec by mala svoje projektové zámery a plány nastaviť reálne vzhľadom na predchádzajúcu analýzu pričom treba brať do úvahy ekonomickú, sociálnu, technickú stránku.

VÍZIA OBCE

„Víziou obce je vytvorenie modernej a funkčnej občianskej vybavenosti v čistej obci s ohľadom na jej charakter, tradície a prírodné podmienky tak, aby umožňovala rozvoj vo všetkých kľúčových oblastiach života: sociálnej, environmentálnej, hospodárskej, technickej a smart oblasti, pričom bude klásť dôraz na rozvoj cestovného ruchu, znižovanie energetických výdavkov a dobrých medziľudských vzťahov. „

STRATEGICKÝ CIEĽ OBCE

Strategické ciele rozvoja obce vychádzajú z cieľov definovaných v zákone o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z. Strategickým cieľom obce je tak:

1. Odstraňovanie alebo zmiernovanie rozdielov v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zároveň tak zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce
2. Zabezpečiť zvyšovanie ekonomickej výkonnosti, konkurencieschopnosti a rozvoj inovácií v obci aj za pomoci využívania novej technológie a smart riešení
3. Zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov

Pri všetkých cieľoch je potrebné aby obec využívala vnútorný potenciál (prírodný, kultúrny, materiálny, finančný, ľudský, inštitucionálny), poznatky vedy, výskumu (nové technológie), digitalizáciu a informatizáciu v maximálnej možnej miere a tak dosiahla optimálny výsledok rozvoja obce, pričom bude naďalej rešpektovať zachovanie identity obce, ochranu životného prostredia, tradície, ochranu zdravia a bezpečnosti občanov.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Program rozvoja obce nadväzuje na prioritné oblasti Programu Slovensko 2021- 2027, ktoré sú tiež zapracované do PHSR Trenčianskeho kraja pre roky 2022- 2030. V Programe Slovensko ide o oblasti: Zelenšie Slovensko, Prepojenejšie Slovensko, Konkurencieschopnejšie a inteligentnejšie Slovensko, Sociálnejšie a inkluzívnejšie Slovensko, Európa bližšie k občanom, Fond na spravodlivú transformáciu. V PHSR TSK sú strategické oblasti vymedzené nasledovne : Inovatívny kraj, zelený

kraj, prepojený kraj, Zdravý - vzdelaný a sociálny kraj, udržateľná a spravodlivá transformácia územia.

Obec Nedanovce v rámci tvorby Programu rozvoja obce ponechala pôvodné prioritné oblasti, v ktorých bližšie definuje strategické a špecifické ciele zamerané na rozvoj obce a ktoré sú v súlade s vyššie spomínanými strategickými dokumentami.

Prioritná oblasť: HOSPODÁRSKA

Cieľ hospodárskej oblasti:

Rozvíjať potenciál cestovného ruchu a vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry za účelom skvalitnenia poskytovaných služieb s využitím moderných a inovatívnych technológií.

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu : podpora malého a stredného podnikania, rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva, podpora samostatne hospodáriacich roľníkov, budovanie turistickej infraštruktúry, podpora miestnych podnikateľov v CR

Priorita 2: Budovanie, rekonštrukcia , skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry: rekonštrukcia miestnych komunikácií, výstavba parkovísk, chodníkov a cyklochodníkov a pod.

Priorita 3: Budovanie, rekonštrukcia , skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry: plynofikácia, NN sieť, verejné osvetlenie, rozhlas a pod.

Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce: spolupráca s okolitými obcami, s partnerskými obcami ako aj cezhraničná spolupráca.

Priorita 5 : Zavádzanie inovatívnych a smart technológií : informačné kiosky, nabíjacie stanice na smart zariadenia a dopravné prostriedky, wifi na verejných priestranstvách, balíkomat, atď

Prioritná oblasť: SOCIÁLNA

Cieľ sociálnej oblasti:

Budovať a zlepšovať úroveň poskytovaných sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu starostlivosť a zároveň zabezpečiť dostupnú a kvalitnú základnú zdravotnú starostlivosť pre všetkých občanov, zvyšovať vzdelanostnú úroveň občanov, podporiť infraštruktúru voľného času, dostupného bývania pre občanov, verejných služieb s ohľadom na zachovanie kultúrneho dedičstva a s možnosťou aktívneho spoločenského využitia.

Priorita 6: Rozvoj možností pre bývanie v obci: podpora bytovej výstavby, vysporiadanie pozemkov.

Priorita 7: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa : rekonštrukcia a údržba verejných priestranstiev, zlepšovanie poskytovaných administratívnych služieb a pod.

Priorita 8: Tvorba a rozvoj služieb v oblasti sociálnej pomoci a zdravotníctva : infraštruktúra zdravotníctva, podpora budovania, príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti, podpora sociálnych služieb v obci, sociálna pomoc na komunitnej úrovni a pod.

Priorita 9: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít: zlepšenie podmienok vzdelávania v MŠ, v ZŠ, výstavba/rekonštrukcia školských a športových zariadení, podpora športových podujatí a telies.

Priorita 10: Zachovanie a zveľadenie kultúrneho bohatstva obce: obnova kultúrnych pamiatok, podpora kultúrnych podujatí a organizácií pôsobiacich v oblasti kultúry.

Priorita 11: Rozvoj ľudských zdrojov: vzdelávanie zamestnancov samosprávy a podpora zamestnanosti.

Priorita 12: Podpora vzniku záujmových združení s cieľom zlepšovania sociálnych vzťahov a spolupráce : podpora vzniku občianskych združení, podpora spolupráce medzi združeniami a inými subjektami .

Priorita 13: Tvorba novej občianskej a sociálnej infraštruktúry s dôrazom na smart riešenia : zavádzanie moderných technológií, aplikácií , smart riešení na uľahčenie informovanosti občanov.

Prioritná oblasť: ENVIRONMENTÁLNA

Cieľ environmentálnej oblasti:

Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné, čisté životné prostredie a podporovať trvalo udržateľný rozvoj s cieľom zvyšovania energetickej efektívnosti, zhodnocovania odpadov, separovania odpadov a ochrany prírody .

Priorita 14: Rozvoj vodného hospodárstva: vybudovanie kanalizácie, rekonštrukcia kanalizácie, vybudovanie vodovodov, rekonštrukcia vodovodu, ochrana vodných zdrojov, efektívne využívanie vodných zdrojov, budovanie vodozádržných opatrení a pod.

Priorita 15: Odpadové hospodárstvo: podpora separovaného zberu odpadu, skvalitňovanie triedeného zberu odpadov a boj proti čiernym skládkam, revitalizácia, atď.

Priorita 16: Ochrana životného prostredia : ochrana vody, pôdy, ovzdušia , budovanie protipovodňových opatrení, ochrana biodiverzity, adaptácia na zmenu klímy, obmedzenie developerských projektov s negatívnym dopadom na životné prostredie a pod.

ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ

V tejto časti sa Program rozvoja obce snaží popísať akými aktivitami, projektami by sa dali naplniť priority programu tak, aby boli naplnené strategické ciele všetkých oblastí : hospodárskej, sociálnej a environmentálnej.

C.1 Hospodárska prioritná oblasť

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ
	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce
	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci – príprava a realizácia infraštruktúry
	Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne
	Rekonštrukcia a revitalizácia starých priemyselných zón v obci
	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce
	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií
1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov, podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty
1.3 Rozvoj cestovného ruchu	Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách
	Výstavba pamätnej izby
	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok
	Budovanie remeselných dvorov
	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci
	Tvorba a spracovanie kvalitných propagačných materiálov
	Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu a agroturistiky
	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu)
	Spracovanie kalendára podujatí
	Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít
Priorita 2: Budovanie, rekonštrukcia , skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
2.1 Zlepšenie dostupnosti	Rekonštrukcia ciest II. a III. triedy na území katastra obce

obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest	
2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci	Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií
	Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci
	Rekonštrukcia zastávok SAD
	Výstavba a rekonštrukcia parkovísk
	Značenie ciest, chodníkov, ulíc
	Rekonštrukcia lávok a mostov
2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Budovanie cyklotrás
	Budovanie doplnkovej infraštruktúry pre nemotorovú dopravu
Priorita 3: Budovanie, rekonštrukcia, skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci	Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia
	Vybudovanie kamerového systému v obci
	Rekonštrukcia a výstavba verejného rozhlasu
	Budovanie alternatívnych energetických zdrojov pre obecné budovy
	Znižovanie energetickej náročnosti obecných budov
3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry	Výstavba/rekonštrukcia plynovodu, zavedenie plynifikácie do nových častí
	Realizácia vysokorychlostného internetu v obci
	Rekonštrukcia a výstavba vodovodov
Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce	Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností a prezentáciu projektov dobrej praxe
4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu	Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne
4.3 Rozvoj spolupráce na národnej úrovni	Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v rámci celej SR
Priorita 5 : Zavádzanie inovatívnych a smart technológií	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
5.1 Zavedenie smart manažmentu do jednotlivých oblastí	Zavedenie moderných technológií pre výkon verejných činností
	Zavedenie smart manažmentu verejného osvetlenia
	Zavedenie smart manažmentu komunálneho odpadu

C.2 Sociálna prioritná oblasť

Priorita 6: Rozvoj možností pre bývanie v obci	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
6.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci	Výstavba nájomných bytov
	Podpora a budovanie IBV

6.2 Podpora existujúcich bytových jednotiek	Rekonštrukcia nájomných bytov
Priorita 7: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
7.1 Estetické verejné priestranstvá	Rekonštrukcia/vybudovanie námestia
	Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou
	Výstavba amfiteátra
	Vybudovanie/ rekonštrukcia detských ihrísk
	Vybudovanie trhoviska/trhových miest
7.2 Zmodernizované verejné budovy	Rekonštrukcia a modernizácia obecného úradu
	Rekonštrukcia a modernizácia domu smútku
	Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína
	Rekonštrukcia a modernizácia hasičskej zbrojnice
	Rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu
7.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	Rekonštrukcia/zriadenie a modernizácia obecnej knižnice
	Projekt elektronizácie služieb verejnej správy
Priorita 8: Tvorba a rozvoj služieb v oblasti sociálnej pomoci a zdravotníctva	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
8.1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra	Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti
	Rekonštrukcia / zriadenie, modernizácia zdravotného strediska
8.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov	Zriadenie/rekonštrukcia a modernizácia zariadenia poskytujúce opatrovateľské služby
	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb
	Podpora klubov pre seniorov, podpora aktivít pre matky s deťmi, podpora trávenia voľného času detí a mládeže
	Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov
Priorita 9: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
9.1 Rozvoj a podpora školstva	Rekonštrukcia Materskej školy
	Rekonštrukcia Základnej školy
	Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, ZŠ
9.2 Podpora voľnočasových aktivít	Rekonštrukcia futbalového ihriska
	Výstavba multifunkčného športového areálu
	Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiacich v oblasti športu a voľnočasových aktivít
Priorita 10: Zachovanie a zveľadenie kultúrneho bohatstva obce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
10.1 Ochrana kult. pamiatok	Rekonštrukcia / obnova kultúrnych a historických pamiatok
10.2 Uchovanie a rozvíjanie	Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií

zvykov a tradícií	Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti kultúry
	Spracovanie histórie obce, vytvorenie monografie obce
Priorita 11: Rozvoj ľudských zdrojov	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
11.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti	Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, ZŠ, zamestnancov na obecnom úrade
11.2 Podpora zamestnanosti	Po zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov
Priorita 12: Podpora vzniku záujmových združení s cieľom zlepšovania sociálnych vzťahov a spolupráce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
12.1 Podpora vzniku záujmových združení	Zakladanie záujmových združení
12.2 Spolupráca obce a organizácií	Aktívna spolupráca so záujmovými združeniami a spolupráca so spriatelnenými obcami, organizáciami
Priorita 13: Tvorba novej občianskej a sociálnej infraštruktúry s dôrazom na smart riešenia	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
13.1 Tvorba smart infraštruktúry pre občanov	Zriadenie dostupnej wifi – tzv. wifi zóny pre občanov
	Zavedenie moderných technológií na obecný úrad, do knižnice, na VPS či iné obcou zriadené inštitúcie

C.3 Environmentálna prioritná oblasť

Priorita 14: Rozvoj vodného hospodárstva	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
14.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	Vybudovanie/ rekonštrukcia vodovodu
14.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd	Vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci
Priorita 15: Odpadové hospodárstvo	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
15.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
	Modernizácia/vybudovanie zberného dvora v obci
	Projekt osvetu, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu
	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska
	Podpora projektov zameraných na separovanie a zhodnocovanie odpadov
Priorita 16: Ochrana životného prostredia	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
16.1 Ochrana zložiek životného prostredia	Ochrana vody, pôdy, ovzdušia
	Využívanie alternatívnych zdrojov energie
	Likvidácia čiernych skládok

	Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov
16.2 Skvalitnenie životného prostredia	Ochrana prírodných pamiatok, rezervácií a úkazov
	Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev
16.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov	Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potoka, výstavba odvodňovacích priekop a kanálov
	Protipožiarne opatrenia
	Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách
16.4 Smart riešenia zamerané na trvalo udržateľný rozvoj	Podpora a budovanie infraštruktúry pre elektro zariadenia

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ D- REALIZAČNÁ ČASŤ

Zatiaľ čo predošlé časti Programu rozvoja obce analyzovali a brali do úvahy možné projekty a aktivity na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja obce, realizačná časť sa zameriava už na konkrétne projekty a na ich bližší popis.

Realizačná časť sa zameriava na projekty, ich zabezpečenie, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie

Kompetencie obce v oblasti regionálneho rozvoja vymedzuje zákon o podpore regionálneho rozvoja č.309/2014 Z. z., § 12 nasledovne:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Na základe uvedeného bude obec Nedanovce zabezpečovať a koordinovať realizáciu PHSR obce prostredníctvom zodpovedných pracovníkov na obecnom úrade. Aktivity, kde hlavným realizátorom bude obec, budú zabezpečované vlastnými zdrojmi, alebo prostredníctvom externých dodávateľov v zmysle platného zákona. Obecný úrad disponuje kvalifikovanými pracovníkmi so skúsenosťami s realizáciou aktivít po organizačnej, finančnej či technickej stránke. Aktivity, ktoré budú realizované inými subjektmi (podnikateľmi, organizáciami v obci alebo mimo obce), budú pracovníkmi obecného úradu monitorované.

D.2 Vecný a časový harmonogram realizácie

Aby bol Program rozvoja obce čo najviac adresný a konkrétny, obsahuje tiež informácie o projektoch, časovom horizonte ich realizácie, možných finančných zdrojoch na realizáciu a odhadovaných nákladoch na projekty. Vzhľadom na nedostatok vlastných financií- častokrát aj len na základné fungovanie - sa obce spoliehajú hlavne na vyhlásené výzvy, dotačné programy alebo iné externé zdroje. Aby boli však obce schopné pružne na vyhlásené výzvy reagovať, musia mať pripravený tzv. Akčný plán. Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít.

Formulár: AKČNÝ PLÁN HOSPODÁRSKA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Realizácia Financovanie v EUR	Možný zdroj financovania
Opatrenie 1.1.: Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci			
Spolupráca s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce, zabezpečenie informovanosti podnikateľov a obyvateľov o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, SR	Od r.2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre možnosti podnikania – príprava a realizácia infraštruktúry	Od r.2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne	Od r.2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce	Od r.2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií	Od r.2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 1.2. Rozvoj poľnohospodárstva			
Podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov,	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 1.3. Rozvoj cestovného ruchu			
Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách			
Zriadenie pamätnej izby, tradičného domu, remeselných dvorov a pod.	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora vytvárania nových atraktivít v obci - zriadenie detských ihrísk a iných športovísk)	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu) a ich propagácia, usporiadanie podujatí miestneho, regionálneho a cezhraničného charakteru	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest			
Rekonštrukcia ciest II. triedy na území katastra obce	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 2.2. Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci			
Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia zastávok SAD, výstavba a rekonštrukcia parkovísk, značenie ciest, chodníkov, ulíc	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia lávok a mostov	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 2.3.: Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu			
Budovanie cyklotrás	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Budovanie doplnkovej infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 3.1.: Podpora bezpečnosti a informovanosti verejnosti v obci			
Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia, Vybudovanie kamerového systému v obci, Rekonštrukcia a výstavba verejného rozhlasu	Od r. 2024 do 2031	80 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Budovanie alternatívnych energetických zdrojov pre obecné budovy	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Znižovanie energetickej náročnosti obecných budov	Od r. 2024 do 2031	250 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 3.2.: Rozvoj technickej infraštruktúry			
Realizácia vysokorýchlostného internetu v obci	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a výstavba vodovodov	Od r. 2024 do 2031	150 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 4.1.: Rozvoj medzinárodnej spolupráce			
Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 4.2.: Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu			
Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne (vrátane nástroja CLLD)	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 4.3 Rozvoj spolupráce na národnej úrovni			
Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v rámci celej SR	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 5.1 Zavedenie smart manažmentu do jednotlivých oblastí			
Zavedenie moderných technológií pre výkon verejných činností	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zavedenie smart manažmentu verejného osvetlenia	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zavedenie smart manažmentu komunálneho odpadu	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

SOCIÁLNA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie (tis. eur)	Možný zdroj financovania
Opatrenie 6.1: Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci			
Výstavba nájomných bytov, podpora a budovanie IBV	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

Opatrenie: 7.1 Estetické verejné priestranstvá			
Rekonštrukcia/vybudovanie námestia	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou	Od r. 2024 do 2031	70 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba amfiteátra	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie/ rekonštrukcia detského ihriska	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie trhoviska/trhových miest	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.2 Zmodernizované verejné budovy			
Rekonštrukcia/ modernizácia obecného úradu	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia/ modernizácia domu smútku	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia/ modernizácia hasičskej zbrojnice	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia/zriadenie a modernizácia obecnej knižnice	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom			
Projekt elektronizácie služieb verejnej správy	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov: program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a územného plánu obce	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 8. 1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra			
Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia/ zriadenie zdravotného strediska	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

Opatrenie 8.2.: Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov			
Zriadenie/rekonštrukcia a modernizácia zariadenia poskytujúce opatrovateľské služby	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora klubov pre seniorov, podpora aktivít pre matky s deťmi, podpora trávenia voľného času detí a mládeže	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 9.1 Rozvoj a podpora školstva			
Rekonštrukcia Materskej školy	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora vzdelávacích projektov v MŠ	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 9.2 Podpora voľnočasových aktivít			
Rekonštrukcia futbalového ihriska	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba multifunkčného športového areálu	Od r. 2024 do 2031	60 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti športu a voľnočasových aktivít	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 10.1 Ochrana kultúrnych pamiatok			
Rekonštrukcia a obnova kultúrnych pamiatok a kultúrnych zariadení v obci	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 10.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií			
Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti kultúry	Od r. 2024 do 2031	6 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Spracovanie histórie obce, vytvorenie monografie obce	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 11.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti			
Podpora vzdelávacích projektov v	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné

MŠ, zamestnancov na Obecnom úrade			fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 11.2 Podpora zamestnanosti			
Podpora zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 12.1 Podpora vzniku záujmových združení			
Zakladanie záujmových združení	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 12.2 Spolupráca obce a organizácií			
Aktívna spolupráca so záujmovými združeniami a spolupráca so susednými obcami, organizáciami	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 13.1 Tvorba smart infraštruktúry pre občanov			
Zriadenie dostupnej wifi -tzv. wifi zóny pre občanov	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zavedenie moderných technológií na obecnú úrad, do knižnice , na VPS či iné obcou zriadené inštitúcie	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie (tis. eur)	Možný zdroj financovania
Opatrenie 14.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou			
Rekonštrukcia vodovodu	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 14.2.: Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd			
Vybudovanie kanalizácie a ČOV	Od r. 2024 do 2031	1 000 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 15.1.: Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva			
Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Modernizácia/vybudovanie zberného dvora v obci	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Projekt osvetly, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora projektov zameraných na separovanie a zhodnocovanie odpadov	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 16.1 Ochrana zložiek životného prostredia			
Ochrana vody, pôdy, ovzdušia	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Využívanie alternatívnych zdrojov energie	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Likvidácia čiernych skládok	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov	Od r. 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 16.2: Skvalitnenie životného prostredia			
Ochrana prírodných pamiatok, rezervácií a úkazov	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 16.3.: Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov			
Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov a regulácia potokov, výstavba odvodňovacích priekop a kanálov, zadržiacich nádrží, budovanie zelených striech a pod.	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Protipožiarne opatrenia	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.4 Smart riešenia zamerané na trvalo udržateľný rozvoj			
Podpora a budovanie infraštruktúry pre elektro zariadenia	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Zdroj: vlastné spracovanie

*Vzhľadom na neustále sa meniace ceny v oblasti stavebníctva, techniky, technológie a infláciu sú ceny uvedené v tabuľke informatívne a predbežné, nie záväzné. Cena realizácie projektu bude presne stanovená v čase jeho realizácie odbornou spôsobilou osobou alebo na základe prieskumu trhu.

Vzhľadom na SWOT analýzu, zhodnotenie stromu potenciálov a výziev obec pokladá za prioritné nasledovné projekty:

Tabuľka č. 18: Zoznam prioritne plánovaných projektových zámerov na roky 2024-2031

Oblasť	Aktivita
Oblasť sociálna	- Rozvoj možností pre bývanie v obci - Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a voľnočasových aktivít - Rozvoj sociálnej pomoci a zdravotníctva
Oblasť hospodárska	- Rozvoj podnikateľského prostredia - Skvalitnenie a rozvoj dopravnej a technickej infraštruktúry
Oblasť environmentálna	- Odpadové hospodárstvo - Ochrana životného prostredia

Zdroj: vlastné spracovanie

D.3 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce

Nastavenie systému monitorovania má slúžiť na hodnotenie implementácie Programu rozvoja obce na základe vyhodnotenia zvolených ukazovateľov. Využíva sa pri tom systém zadefinovaných ukazovateľov ku jednotlivým cieľom, ktoré majú určené cieľové hodnoty a kritérium času na dosiahnutie očakávaných cieľových hodnôt (viď. tabuľka nižšie). Vzhľadom na to, že Program rozvoja obce je strednodobým strategickým dokumentom v rámci jeho priebehu dochádza k priebežnému monitorovaniu- raz ročne. Po skončení platnosti dokumentu dochádza k záverečnému či ex – post hodnoteniu.

Odporúča sa mať vytvorený monitorovací výbor, ktorý bude dohliadať na monitoring plnenia plánu Programu rozvoja obce. Monitoring bude vykonávaný z radov zamestnancov obecného úradu.

Aby boli jednotlivé projektové zámery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov je potrebné na úrovni obce monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

Obecné zastupiteľstvo obce Bošany bude na svojich stretnutiach jedenkrát ročne prehodnocovať plnenie Programu rozvoja obce. Podklady k hodnoteniu plnenia akčného plánu bude pripravovať starosta obce so zamestnancami Obecného úradu. Získa a vyhodnotí prípadné pripomienky úradu, poslancov a verejnosti týkajúce sa akčného plánu. Na základe získaných informácií môže v prípade potreby obec uskutočniť aktualizáciu Programu rozvoja obce, pričom aktualizovaný dokument musí schváliť zastupiteľstvo obce. Každá ďalšia aktualizácia bude označená novým číslom, pričom jej prvá verzia má označenie 1.0, každá ďalšia bude 1.1, 1.2, 1.3, atď.

Obec je podľa § 12 zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja v platnom znení povinná každoročne do 31. mája zaslať na VÚC správu o plnení programu rozvoja obce.

Tabuľka č. 19: Merateľné ukazovatele

Projekt zameraný na :	Ukazovateľ	Merateľná jednotka	Cieľová hodnota do roku 2031
Výstavba, rekonštrukcia , modernizácia: - ciest - chodníkov - cyklochodníkov - lávok , mostov	Cesta, Chodník Cyklochodník Lávka, most	km	6 km 3 km 4 km 0 km
Výstavba , rekonštrukcia, modernizácia: - vodovodov - kanalizácii - plynového potrubia	Vodovod Kanalizácia Plynové potrubie	km	8 km 8 km 0 km
Výstavba , rekonštrukcia , modernizácia verejných priestranstiev (revitalizácia)	Verejné priestranstvo	m2	500 m2
Podpora cestovného ruchu (nové turistické trasy, náučné chodníky)	Turistické trasy, chodníky	km	0 km
Podpora cestovného ruchu (nové zariadenia poskytujúce služby v cestovnom ruchu)	Zariadenia v cestovnom ruchu	počet	0
Zrekonštruované, zmodernizované obecné budovy	Obecná budova	počet	3
Výstavba, rekonštrukcia , modernizácia detských ihrísk	Detské ihrisko	počet	1
Výstavba , rekonštrukcia , modernizácia športovísk	Športovisko	počet	1
Podpora podnikateľských subjektov	Nové podnikateľské subjekty	počet	2
Podpora zamestnanosti	Nové pracovné miesta	počet	10
Zvýšenie bezpečnosti obyvateľov	Monitorovaný priestor	m2	3000 m2
	Opatrenia proti prírodným živlom	počet	2
Úspora energie obecných budov	Úspora elektriny, plynu, vody	%	40
	Budovy využívajúce alternatívne zdroje energie	počet	1
	Budovy s rekonštrukciou zameranou na úsporu energie	počet	3
Podpora bývania v obci (rekonštrukcia, výstavba)	Nájomné byty	počet	15
Podpora bývania v obci (nové IBV)	IBV	m2	1000

Zvýšenie kvality poskytovania zdravotníckych služieb	Ambulancie všeobecného/špecializovaného lekára	počet	0
	Zdravotnícke centrá	počet	0
	Lekárne	počet	0
Ochrana, rekonštrukcia kultúrnych pamiatok	Kultúrne pamiatky	počet	1
Sociálna starostlivosť o znevýhodnené skupiny občanov (tvorba a jej modernizácia)	Počet osôb ktorým je poskytovaná sociálna starostlivosť	počet	5
Rozvoj a podpora školstva	Rekonštrukcia budov školských zariadení	počet	1
	Rekonštrukcia učební	počet	0
Podpora spolupráce	Aktivity na podporu spolupráce, workshopy, stretnutia	počet	10
Rozvoj technickej a technologickej infraštruktúry obce	Internetové pokrytie obce	% pokrytia	50
Zachovávanie a rozvoj zvykov a tradícií	Podujatia na podporu zvykov a tradícií	počet	10
Podpora poskytovania verejných služieb	Inovované služby, nové služby pre občanov	počet	5
Vzdelávanie zamestnancov samosprávy a organizácii v zriaďovateľskej pôsobnosti	Vzdelávacie aktivity	počet	10
Ochrana životného prostredia: - Odstránenie čiernych skládok - Environmentálne odvádzanie odpadových vôd - Osveta v oblasti ochrany ŽP	- Odstránené čierne skládky - Počet domácností napojených na kanalizáciu - Aktivity na podporu ochrany ŽP	počet	0 200 10
Separovanie odpadu	Množstvo vyseparovaného odpadu	kg/%	75000/50%
Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podporení či noví poľnohospodári, SHR, subjekty lesného hospodárstva	počet	3

Zdroj: vlastné spracovanie

*V prípade realizácie aktivity, projektu, ktorého merateľný ukazovateľ nie je definovaný v hore uvedenej tabuľke, bude jeho cieľová hodnota definovaná priamo projektom, projektovou dokumentáciou, či v popise projektu. Merateľný ukazovateľ je definovaný priamo charakterom realizovanej aktivity. A teda ak sa budujú cesty, či chodníky – sleduje sa ich dĺžka, prípadne ak sa sleduje úspora, najlepšie sa vyjadruje v percentách oproti pôvodnému stavu. Pri akomkoľvek projekte je preto potrebné definovať veličinu, ktorá bude udávať cieľovú hodnotu projektu.

ČASŤ E- FINANČNÁ ČASŤ

Jednou z kľúčových častí podrobného plánu implementácie Programu rozvoja obce je plán využitia zdrojov a finančný plán implementácie stratégie. Úlohou v tejto časti je stanoviť finančné, ľudské, priestorové, materiálne a iné zdroje nevyhnutné pre implementáciu Programu rozvoja obce. Ako sme už spomínali, obce sa pre nedostatok financií spoliehajú na dotačné programy a iné externé zdroje financovania realizácie projektov. Je tiež rad opatrení- ako napr. investície, ktoré je možné realizovať z iných ako dotačných či rozpočtových zdrojov. Investície, ktoré zefektívňujú prevádzku infraštruktúry a poskytované služby, je možné financovať aj napr. za pomoci výhodných pôžičiek. Investície, ktoré prinášajú finančný prospech aj súkromnému sektoru, je možné zabezpečiť v partnerstve privátneho a verejného sektora a pod.

Regionálny rozvoj je financovaný podľa zákona 539/2008 Z. z., §4 prioritne z nasledovných zdrojov:

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly ministerstva investícií a z rozpočtových kapitol iných ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

Doplňkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov.

E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Finančné prostriedky, ktoré môže obec získať môžu pochádzať z viacerých zdrojov:

- Dotácie ministerstiev a fondov (MIRI , MŽP, Environmentálny fond, MPSVR, MD, MŠ, Fond na podporu športu, Dotácie ministerstva kultúry,...),
- Grantové schémy ministerstiev a neziskových organizácií,
- Vlastné zdroje,
- Bankové úvery,
- Účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev,
- Sponzoring, atď.

Štruktúra využitia zdrojov vždy závisí na aktuálnej finančnej situácii obce, priorit, možnosti získania externých zdrojov na financovanie ale aj na spoločensko- ekonomických podmienkach v spoločnosti.

Formulár č. 3 : Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Spolu v EUR	
I. Hospodárska oblasť	1 705 000,00
II. Sociálna oblasť	1 296 000,00
III. Environmentálna oblasť	1 890 000,00

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Schválenie Programu rozvoja obce	
Dokument	Názov: Program rozvoja obce Nedanovce na roky 2024 – 2031 Štruktúra dokumentu: dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 309 /2014 Z. z, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa Metodiky tvorby a implementácie p programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, ktorú vypracoval Úrad podpredsedu Vlády SR pre investície a informatizáciu, v jej platnom znení.
Spracovanie	Forma spracovania: spracovanie vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Obdobie spracovania: Dokument bol spracovaný v období 05/2023-12/2023. Prípravný tím. Pozostával z 3 členov, počas tvorby Programu rozvoja obce dohliadal na správnosť informácií v dokumente. Autor dokumentu: MVL Štefánek, s. r. o. Účasť verejnosti : verejnosť bola vyzývaná participovať na procese spracovania prostredníctvom dotazníkového prieskumu o obci, jej službách, potrebách, nedostatkoch, atď.
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy: 13.12.2023 Verejné pripomienkovanie: 13.12.2023
Schválenie	Program rozvoja obce Nedanovce na roky 2024 – 2031 bol schválený zastupiteľstvom dňa 13.12.2023.

Prílohy Programu rozvoja obce

Príloha č. 1 – Vstupná správa pre spracovanie / aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Nedanovce

Príloha č. 2 – Uznesenie o schválení Vstupnej správy pre spracovanie / aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Nedanovce

Príloha č. 3 – Register nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok

Príloha č. 4 – Dotazník – vzor použitý pri zbere dát pre potreby Programu rozvoja obce Nedanovce

Príloha č. 5 – Uznesenie o schválení Programu rozvoja obce Nedanovce